Ն. 3212 — 1896 ՅՈՒՆՎԱՐ 27 ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ)(1313 ՇԱՊԱՆ 24 — ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՍԵՆԷ

ՓԱՐԱ 20

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէհմուլյէ 20 ղրուշտան

(صاحب امتياز: جيوهلكيان) ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղշ. 5
Դէօրտինճի սահիֆէ 11ի 10բ. հս. » 3
Մէվատտը նաշրիյէ ասիլ պէնտալէր մէճճանէն գապուլ օլունմազ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ

Խառրէխանէսի Սթամպոլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր. Բասմըշէ մէվատտ հաղգընտա կոզէթանըն ... վէ ...
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ— միւրէթթէպ օլունուր.

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ռօմատան վուրուտ օլան խապէրլէրէ կէօրէ, Հապէշիսթանտա պուլընան Իթալեան ասաքիրինէ իմտատ վէ մուավէնէթ իթմէք իւզրէ եագընտա Իթալիատան օլ թարաֆա պէշ թապուր ասքէր տահա հարէքէթ իտէճէք տիր։

Բարիզտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ռօմատա սանսիւր հէյէթի Հապէշիսթանտան կէլէն պիլճումլէ թէլէկրաֆլարը տըլըգօլմագտա օլտուղընտան, Բարիզ կօզէթալըրընա Հապէշիսթան խապէրլէրինէ տաիր հիչ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ օլընամամագտա իմիշ։

Ալէմանիա իմբէրաթօրը Կիյեօմ հազրէթլէրինին Աթինատա Թէրթիպ իտիլէճէք օլան Օլիմբիա օյունլարընտա հազըր պուլընմագ իւզրէ, պու եագընտա Եունանիսթանա կիտէճէկի կօզէթալարտա րիվայէթ օլընմըշ տըր։

Զօր հազրէթլէրինին Թահթա Թագընտա րէսմինէն Ֆրանսա հիւքիւմէթի նամընա օլարագ հազըր պուլընաճագ հէյէթը մախսուսէնին մէսարիֆաթը իչիւն էվվէլէ Թախսիս օլընան 975,000 ֆր. պիր միլեօն ֆր.ա իպլաղ իտիլմիշ տիր։

Մըսըր Խըտիվիյէթի թարաֆընտան Իսքէնտէրիյէտէ 150 քիշի ալաճագ պիր Թէվգիֆխանէ ինշա իտիլիպ, մէվգուֆ պուլընանլար օրատա իշ իլէ մէշղուլ օլաճագլար իմիշ։

Մէզքիւր Թէվգիֆխանէ իչիւն սէնէվի 1500 լիրա Թախսիս օլունտուղը կիպի, մէսարիֆաթը տաիրէսինի գարշըլամագ իւզրէ պիր իտնէ տէֆթէրի քիւշատընա գարար վէրիլմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սէլամլըգ ալայը տիւն Համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պույուրուլմըշ տըր։

Րէսմը մէզքիւրը Թէմաշա իթմէք իւզրէ, տաիրէի մախսուսէտէ Ռումանիա սէֆիրի Մ. Միթիլինէու, Պուլկարիսթան րէիսը միւտիրանը Մ. Սթօիլօֆ վէ մատամասը, վէ Պուլկարիսթան գափու քէհեասը Մ. Տիմիթրօֆ, Ֆրանսա սէֆարէթի աթաշէ միլիթէրի, Եունան սէֆարէթի իքինճի Թէրճէմանը վէ ֆամիլեասը, Ռուսիանըն էսքի գոնսօլօսը Մ. Լէչին, Ռուսիա սէֆարէթի Թէրճէմանլարընտան բրէնս Սագօ Գօս, Սէլանիք-Տէտէագաճ շիմէնտօֆէրլէրի սահիպը իմթիյազը Մ. Րընէ Պօտուր, Օսմանլը Պանգասը պաշ Թէրճէմանը սաատ. Պանքէրի պէյ հազրէթլէրի, Պուլկարիսթան Սօպրանիյէ մէճլիսի ազասընտան Եահեա Նաֆիզ պէյ, վէ պիր Թագըմ էճնէպիլէր իլէ սէֆարէթլէրտէն պա Թավսիյէ կէլմիշ օլան 20 գատար զիյարէթճի հազըր պուլունմըշ պիլվասըլա իլթիֆաթը Շահանէյէ մազհար օլմուշլար տըր։

—Սատրը էսպագ միւշիրէֆէնտի Արիֆի փաշանըն ալիյէսինէ միւլքիյէ Թէգաիւտ սանտըղընտան 7000 ղշ. մաաշ Թախսիս օլընարագ, մազպաթասը Պապը Ալիյէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Խարիճիյէ նազըրը տէվլ. Թէվֆիք փաշա հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն էօյլէնտէն սօնրա Պէյօղլունա աղիմէթլէ, պագը սէֆիրլէրի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

—Պուլկարիսթան րէիսը միւտիրանը Մ. Սթօիլօֆ րէֆագաթընտա պաշ քեաթիպի պուլընտուղը հալտէ էվվէլքի կիւն Մապէյնը Հիւմայունա աղիմէթլէ, Տէրսաատէթէ կէլմէսի միւնասէպէթիյլէ, մազհար օլտուղը իլթիֆաթը Միւլիւքեանէտէն տօլայը խաքիփայի Շահանէյէ արզը Թէշէքքիւր էյլէմիշտիր։

Եէվմը մէզքիւր ագշամըսը' Սատրաղամ փէխամ. տէվլ. Խալիլ Րիֆաթ փաշա հազրէթլէրի' Նշան Թաշընտաքի գօնաղընտա Մ. Սթօիլօֆա իքրամէն պիր թաամ քէշիտէ իթմիշ, վէ Տէրսաատէթ Պուլկար գափու քէհեասը Մ. Տիմիթրօֆ նամիզաճլըղը հասէպիյլէ իշպու զիյաֆէթտէ հազըր պուլընամամըշ տըր։

Մ. Սթօիլօֆ' գաթը սամիի Սատրաղամինին գօնաղընտան միւֆարէգաթընտա, Ֆէնէրտէ պուլընան զէվճէսինին ֆամիլեասընըն խանէսինէ աղիմէթ իթմիշ տիր։

Րէիսը մումաիլէյհ բազար էրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

—Թէմպէքի Րէժիսի նիզամնամէսի հաղգընտա ճէտիտէն Թէտգիգաթ վէ միւզաքէրաթտա պուլընմագ վէ ճումաա էրթէսի վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Մալիյէ Նէզարէթինտէ աքտը իճթիմա իթմէք իւզրէ, Մալիյէ միւսթէշարը ատուֆէթլիւ Մէճտէտտին էֆէնտի հազրէթլէրինին րիյասէթի Թահթընտա օլարագ, չիրքէթը մէզքիւրէ գօմիսէրի աթուֆ. Ալի Ճէվատ, Մէճլիսը Մալիյէ ազասընտան սաատ. Մազհար, Մալիյէ հուգուգ միւշավիրի Րէֆիգ, վէ Րուսումաթ էմանէթի մուհասէպէճիսի Ճէմալ պէյլէր հազարաթընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն Թէշքիլ գըլընտըղը, վէ պու կիւնտէն իթիպարէն միւզաքէրէյէ պաշլանմասը լիւզումը' Մալիյէ Նէզարէթինտէն զէվաթը միւշարէւլէյհիմ հազարաթընա մախսուս Թէզքէրէլէր իլէ Թէպլիղ վէ իշար օլընտըղը իշիտիլմիշ տիր։

—Կիրիտ վիլայէթի ժանտարմա ալայը գօմանտանլըղընա Թային պույուրուլան Եանեալը Սիւլէյման էֆ. մահալը մէմուրիյէթինէ աղիմէթ իթմիշ տիր։

—Կէլէճէք մարտ այը իպթիտասընտան իթիպարէն ճէտիտ Թարթը վէ էօլչիւլէրին հէր Թարաֆտա գուլլանըլմասը' իրատէի Սէնիյէ իգթիզասընտան պուլընմագլա, օնտան սօնրա էսքի Թարթը վէ էօլչիւլէր իլէ մուամէլէլէրտէ պուլընան էսնաֆ վէ Թիւճճարլար ճէզայա ուղրայաճագլարընտան, միւճէրրէտ էսնաֆ հազգընտա պիր սուհուլէթ օլմագ իւզրէ գիւքեր օլընան քիլօ, կրամ, վէ սաիր Թարթը վէ էօլչիւլէրին' էսնաֆ Թարաֆընտան իսթէնիլէն մահալտէ եաբթըրըլարագ, եալընըզ տօղրու օլմալարը անլաշըլմագ իւզրէ' պէլէտիյէ տաիրէլէրինէ տամղալաթըլըրըլմասը տախի մագսէտի հասըլ իտէճէքլէրինտէն, էսնաֆըն շիմտիտէն լազըմ կէլէն մուամէլաթը պաշլամասը միւնասիպ օլաճաղընը Թիւրքճէ կազէթալար Թավսիյէ իտիյօրլար։

— Րըխթըմ Գումբանեասըյլա Գուրճի Նամ վափօր գումբանեասը արասընտա ագտ իտիլէն պիր մուգավէլէ մուճիպինճէ, պատէմա մէզքիւր գումբանեանըն վափօրլարը տօղրուտան տօղրուեա րըխթըմա եանաշըպ եոլճուլարը գարայա չըգարաճագլար տըր։

—Ռօմա Օսմանլը սէֆիրի աթուֆ. Մահմուտ Նէտիմ պէյ հազրէթլէրինին մէզունէն Տէրսաատէթտէ պուլընմասը հասէպիյլէ, սէֆարէթը միւշարէւլէյհա ումուրընըն միւսթէշար սաատ. Պանքէրի պէյ հազրէթլէրի Թարաֆընտան իֆա իտիլմէքտէ օլտուղը' իշիտիլմիշ տիր։

—Կարատաղ բրէնսի Նիգօլանըն խասթալըղընտան տօլայը Ռում Բաթրիգի Անթիմօս էֆ. հազրէթլէրինին' միւշարէւլէյհ բրէնսէ քէշիտէ իթտիկի Թէլէկրաֆա ճէվապէն, միւշարէւլէյհ բրէնս' պա Թէլէկրաֆ Թէշէքքիւրաթընը արզ իտէրէք, ահվալը սըհհիյէսինին բէյ տէր բէյ էյլէշտիկինի իշար, վէ քէնտի տուավասընը Թալէպ իթմիշ տիր։

Բրէնս Նիգօլա' պու միւնասէպէթլէ Բաթրիգը միւշարէւլէյհէ Տանիլօ Նիշանընըն կրան Գրուա րութպէսինի իթա իթմիշ տիր։

—Ավսթրիա սէֆարէթխանէսինին Սթէշընէր նամ իքինճի մայէթ վափօրընըն Մարմարա տէնիզինտէ Թալիմ իճրա իթմէք իչիւն Չանագ-Գալէտէն կէչմէսինէ միւսաատէի Սէնիյէ էրզան պույուրուլտուղընտան, մէզքիւր վափօր պու կիւն կիտիպ, իքի կիւնտէն աւտէթ իտէճէք տիր։

—Ցար իւլ Աճէզէ մէսարիֆինէ գարշըլըգ օլմագ իւզրէ կէչէն սէնէ Թապ իթտիրիլէն մաաշ սէնէտ տէֆթէրլէրինտէն գալմատըղընտան, մէզքիւր մաաշ սէնէտաթընըն մուամէլէթը հիսապիյէճէ պիր կէօնա սուհուլէթ մուճիպ օլմատըղը Թէճրիպէ իլէ անլաշըլտըղընտան, մէզքիւր տէֆթէրլէրին Թապընտան սարֆը նազարլա, մէմուրլարըն ապրիլ այը մաաշընտան 100էր բարա քէսիլէրէք Ցար իւլ Աճէզէ վէզնէսինէ Թէսլիմինէ Շուրայի Տէվլէթճէ գարար վէրիլէրէք, օ վէճհիլէ Թանզիմ գըլընմըշ օլան մազպաթասը մագամը Սատարէթ Ուզմայա Թագտիմ օլընըպ, քէյֆիյէթին' Մէճլիսը Խասսը Վիւքէլատա Թէրտուխէլ Թէտգիգ օլունաճաղը անլաշըլմըշ տըր։

—Տիւնքի Սէլամլըգ ալայընտա, հաճիլիգ իչիւն Հիճազա կիթմէք իւզրէ Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան Պուխարա, Խօգէնտ վէ Սէմէրգանտ էհալիսինտէն պիր խայլի զէվաթըն հազըր պուլընտուղլարը մէմուլը հազրէթը Բատիշահի իլթիֆաթը Շահանէյէ նայիլ օլաճագլարը կիպի, Համիտիյէ ճամիսինտէ տախի քէնտիլէրինէ շայան Թէվճի, վէ պիր զիյաֆէթը Սէնիյէ քէշիտէ օլընտուղտան պաշքա պայըգըաս ալթըն իհսան պույուրուլմըշ տըր։

—Թիճարէթ վէ Նաֆիա նազըրը տէվլ. Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշա հազրէթլէրինին րիյասէթի Թահթընտա Թէշէքքիւլ իտէն բըլահամըթ մալիյէ գօմիսիօնը Թարաֆընտան իճրա գըլընան Թէտգիգաթ վէ միւզաքէրաթ նէթիճէսինի հավի Թանզիմ իտիլէն լայիհա պա Թէզքէրէի մախսուսէ Պապը Ալիյէ Թագտիմ գըլընմըշ տըր։

—Շապան այը բէնշէնպիհ կիւնիւնտէն պաշլամասը հասէպիյլէ, կէլէճէք բէնշէնպիհ ագշամըսը եանի ճումաա կէճէսի այ կէօրիւնէպիլիրսէ Թագտիրտէ ճումաա կիւնի, վէ կէօրիւնմէզսէ Թագտիրտէ չապան այը Թէքմիլ 30 կիւն իթիպարըյլա ճումաա էրթէսի կիւնիւ Ռամազան օլաճաղընա տաիր իյճապ իտէն իլամը շէրի' տէրտուխէլ Թանզիմ գըլընմըշ տըր։

—Բուլ օլմատըղընտան տօլայը ալընաճագ ճէզայի նագտի տավալարընըն' էկէր էֆրատա աիտ իսէ' Ատլիյէ մահքէմէլէրինտէ, վէ էկէր մէմուրլարա աիտ իսէ' իտարէ մէճլիսլէրինտէ վէ Շուրայի Տէվլէթտէ րուէյէթի լազըմ կէլէճէկի գարարկիր օլուպ իշպու, իճրա օլընմըշ տըր։

—Սէլանիք—Տէրսաատէթ իթթիսալ խաթթընըն գապալը մուվագգաթ մուամէլէսինի իճրա իթմէք իւզրէ հէյէթը ֆէննիյէ Թարաֆընտան իճրա գըլընան մուայէնէ վէ Թէտգիգաթտա Գիւքէ իլէ Նիւսրէթլի արասընտաքի 22 քիլօմէթրօլըգ գըսմը իլէ Կիրգա քէօյիւ իլէ Օզբէլար արասընտաքի 108 քիլօմէթրօլըգ գըսմընըն ինտէկմուշալէյէ իւշէթտիրմէկէ սալիհ օլտուղը անլաշըլմըշ օլմագլա, վէրիլէն միւսաատէ իւզէրինէ իշլէմէկէ պաշլամըշլար տըր։

—Թաշրա Թէլէկրաֆ վէ բօսթա պաշ միւտիրիյէթլէրի գասալարընտաքի մէվճուտ նագտ իլէ բօսթա բուլլարընըն' իշպու յանվար նիհայէթինտէն իթիպարէն հէր այըն սօնընտա, եանի կէլէճէք այըն մուամէլէսինէ պաշլանմագտան էվվէլ սայըլըպ գայըտլար իլէ Թաթպիգ օլունմագտան սօնրա, ճինս վէ մըգտարընը կէօսթէրիր պիր ճէտվէլ իլէ նէզարէթէ Թագտիմ օլունմագ իւզրէ հէր պաշ միւտիրիյէթլէրէ միւֆէթթիշ վէ մուավինլէրինտէն վէ մէրքէզ միւտիրլէրիյլէ միւթէհայյիզան մէմուրինտէն իքի քիշիլիք պիր գօմիսիօն Թէշքիլ գըլընմասը, վէ հէր այ Թանզիմ օլունաճագ Թէֆթիշ մազպաթալարընըն պու գօմիսիօնլար իլէ Թէլէկրաֆ վէ բօսթա նէզարէթինտէն պիլճումլէ Թէլէկրաֆ վէ բօսթա պաշ միւտիրիյէթլէրինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Ռամազանըն գուրպիյէթի միւնասէպէթիյլէ Մէքթէպը Հուգուգը Շահանէ տէրսլէրի պու կիւնտէն իթիպարէն Թաթիլ իտիլմիշ տիր։

—Տէրսաատէթ Ռումանիա սէֆիրի Մ. Միթիլինէու' տիկէր պիր պէօյիւք մէմուրիյէթէ նագլ օլընաճաղընտան, Ռումանիա խարիճիյէ նէզարէթի մէմուրլարընտան Մ. Թրիանտաֆիլ նիւմարա' Մ. Միթիլինէուն եէրինէ Տէրսաատէթ սէֆարէթինէ նասպ օլունաճաղը, պու պապտա Պապը Ալիյէն րէյի սօրուլմըշ տըր։

—Թ. Հաչէքեանըն պէյանընա կէօրէ, Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսի բուլ հասըլաթընտան զիմմէթի զուհուր իթմիշ օլուպ, մուսթախտէմինին կէլէճէք սալը կիւնիւ իպրասը մուգարրէր պուլընան մուհասիպի Գարագաշեան իգզ. Սոնաիան էֆ.ին ագլը էտէրինէ Պապը Սէրասքէրի միւթէհայյիզանը խուլաֆասընտան իգզ Րիզա պէյ Թային օլունմըշ տըր։

—Ռում Բաթրիգի Անթիմօս էֆ. հազրէթլէրի Թարաֆընտան վէքիլի Վասիլիօս էֆ. տիւն խասթա պուլընան Տախիլիյէ նազըրը տէվլ. Մէմտուհ փաշա հազրէթլէրինի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

—10 վէ 5 բարալըգ ագչէ տարպը վէ խալիտ $2\frac{1}{2}$ բարալըգ պիր ուֆագլըգ ագչէ իլավէսի սուրէթլէրինտէն հանկըսը Թէրճիհ օլունուր իսէ օնա կէօրէ իգթիզասընըն իֆասը սէրիան Մալիյէ նէզարէթինէ Թէվտիէսի, վէ Շէհր Էմանէթինէ մախսուս վէրիլմէսի' Շուրայի Տէվլէթտէն պա մազպաթա մագամը Սատարէթէ արզ օլունմըշ, վէ մագամը միւշարէւլէյհ Թէրտուխէլ իճապը իշար պույուրուլմըշ տըր։

—Տէրսաատէթ Թրամվայ խաթթլարընտան պազըլարընը ուզաթմագ, վէ ճէտիտէն խաթթլար ինշա իթմէք, վէ Թրամվայլարը էլէքթրիք ուսուլիյլէ իւրիւթմէք իչիւն Թրամվայ Գումբանեասը մէճլիսը իտարէսի Թարաֆընտան Նաֆիա նէզարէթինէ Թագտիմ օլունան լայիհայը մահալլինտէ իզահ իթմէք իւզրէ, մէճլիսը իտարէ րէիսի վէքիլի սաատ. Շէրիֆ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլաքի իգզ. Հօճի էֆ. էվվէլքի կիւն Նաֆիա նազըրը տէվլ. Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլաքի օլմըշլար տըր։

Բարիզ չէհրինտէ պուլընան էլէքթրիքլի Թէնվիրաթ վէ Թահրիքաթ գումբանեասընըն Տէրսաատէթտէքի վէքիլի պուլընան Մ. Բէրթիքարի' մէզքիւր գումբանեայա իսթիհրա պէրաթը վէրէրէք մազհարը Թասվիպ օլան Թազեիգը հավա ալէթի վասըթասըյլա վակօն վէ արապա իւրիւթմէք ուսուլինին չէհրիմիզտէ մէվգիի իճրայէ վազ օլընմասընը իսթիտա իթմիշ, իսթիտասը Թէրտուխէլ Թէտգիգ պուլընմագտա իմիշ։

Իշպու ուսուլէ «բօք գօնթրուսու»լի Թէսմիյէ օլընմագտա իմիշ։

—Խէտի Գուլէտէ քեօրին Բում խասթախանէսինէ իլավէթէն ինշա օլընաճագ 3 տաիրէնին մէսարիֆը Ինկիլթէրէլի Մ. Անտրէ Սինկրօս Թարաֆընտան Թէսվիյէ օլընաճագ վէ մէզքիւր տաիրէլէրտէ իւճրէթի Թէտավի օլընմագ իսթէյէն խասթալար գապուլ իտիլէճէքմիշ։

—Մանքէտէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսի Թահսիլտարլարընտան Ճէմալ էֆ.նին վուգու պուլան Թահսիլաթըն 4500 ղըրշ.ը վէզնէյէ Թէսլիմ իթմէյիպ զիմմէթէ կէչիրտիկի պիլթէտգիգ Թէպէյյիւն իթմիշ օլտուղընտան, մումաիլէյհ ալը օլընարագ, եէրինէ աչար քէֆալէթինտէն պուլընմըշ օլան Սագըզլը Էֆէնտինին Թային օլընտուղը իշիտիլմիշ տիր։

—Անատօլու Թախիլինտէ քեօրին Հէքքեարի սանճաղընա Թապի Իքի գասապա պիր տաղտան գօբան չըղ ալթընտա գալարագ 18 քիշի Թէլէֆ օլմուշ, վէ պունլար արասընտա 2 գատըն պուլընմըշ տըր։ Իւչ էվինգ գոյուն իլէ 200 էօքիւզ տախի գար ալթընտա գալըպ Թէլէֆ օլմուշլար տըր։

ԶԷԼԶԷԼԷ

Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 9տա Վանտա պիր զէլզէլէ հըսս օլունմըշ տըր։ Վանըն ճիվար քէօյլէրինտէն պիրինտէ տախի սարսընթը Թէէսիրիյլէ եըղընթը հասըլ կէլտիկի իշիտիլմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Պու սապահ Բարիզ Պօրսասընտան վիւրուտ իտէն Թէլէկրաֆնամէլէրտէ տիւն ագշամ գօնսօլիտ 21.45տէն $21.62\frac{1}{2}$ սանթիմ, Շըմէնտօֆէր 111.25 ֆր., Րէժի հիսսէլէրի 492.50 ֆր., Կէօմրիւք Թահվիլաթը 487.50 ֆր., Պանգը Օսմանի հիսսէլէրի 575.50 ֆր., Ֆրանսըզ էսհամը 102.87տէն 103.10 սանթիմ ֆիյաթլարտա գափանմըշ, Լօնտրա Պօրսասընտա իսէ' հիչ պիր ֆօնտօ իւզէրինէ Թէպէտտիւլաթ կէօրիւլմէտիկի անլաշըլարագ, պու կիւն Գալաթա Պօրսասընտա գօնսօլիտ 23 ղշ. 23 բարա, Շըմէնտօֆէր $109\frac{1}{4}$ ֆր. աչըլմըշ տըր. Թրամվայ 9 լիրա 15տէն 9 լիրայա էնմիշ, վէ Օսմանլը Սիկուրթա Շիրքէթի հիսսէլէրի 5 լիրա 35 ղշ. րաաճէլէրինտէ պուլընմըշ տըր։

* * *

Նիւ-Եօրգտան Լօնտրայա իշար օլընտուղընա կէօրէ, Միւթթէհիտէի Ամէրիգա հիւքիւմէթինին իսթիգրազը տախիլիսի' 5 գաթ իմզալանմըշ օլտուղընտան, պէօյլէ պիր մուվաֆֆագիյէթ նատիր օլմուշ տըր։

* * *

Ռուսիանըն «Ռօսիգօլ» Թապիր օլընան ալթուն մատէնլէրի Թահվիլաթը' պէհերի 1180 ֆրանգ ֆիյաթլա էվվէլքի կիւն Բարիզ Պօրսասընա գապուլ օլընտըղը' չէհրը մէզքիւրտէն պա Թէլէկրաֆ խապէր վէրիլիյօր։

* * *

Ավսթրիա-Մաճարիսթան Պանգասը'նըն 20 ֆիօրին մըգտարընտա Թէմէթթիւ (տիվիտանտ) Թէվզի իտէճէկինի իլան իթմիշ տիր։

* * *

Մոսքովըն պէյանընա կէօրէ, Շէհր Էմանէթը ճէլիլէսի' պազը մէսարիֆաթընա գարշըլըգ օլմագ, վէ կէլէճէք Ռամազանտա իճրասը էլզէմ օլան պազը Թէէսիսաթը Թէէմին իթմէք իւզրէ, Մ. Զարիֆի պանգասընտան 5000 լիրալըգ պիր իսթիգրազ ագտ իտէճէք իմիշ։ Մէզքիւր իսթիգրազա մուգապիլ գանթար րուսումը Թէէմինաթ կէօսթէրիլմիշ օլուպ, մահ պէ մահ մէզքիւր րուսումտան հասըլ օլան 750 լիրա իսթիգրազա մահսուպէն Թէէտիյէ օլընաճագ իմիշ։

* * *

Մ. Նաքլէմաքէրս Թարաֆընտան հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ ագտ օլընաճագ սէօյլէնէն 4 միլեօն լիրալըգ իսթիգրազ հավատիսի գաթիյէն քէօպը Թէէյյիտ իթմէմէքտէ օլուպ, Մ. Նաքլէմաքէրսին Տէրսաատէթ վէքիլի օլան Մ. Թուգաաա քէշիտէ օլունան պիր Թէլէկրաֆտա, իշպու իսթիգրազըն ֆայիզի 100տէ $4\frac{1}{2}$ նէրէտէ 100տէ 4է բօզի օլաճաղը իշար օլընմըշ տըր։

Իշպու իսթիգրազ մէսէլէսինէ տաիր կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Մէճլիսը Վիւքէլատա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթը հավի մազպաթա' խաքիփայի Շահանէյէ արզ օլընմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Նորաշէնիկեան միւթէվէֆֆա Եագօբ էֆ.նին նաչէսի Գասըմ Բաշա քիլիսէսինտէ տէֆն իտիլմէք իւզրէ կէչէն բազար կիւնիւ ճէնազէ ալայընտան սօնրա Պէյօղլունտա Պանկալթըտա քեարին գաթօլիգ Թէրաւնինտէքի Ս. Լուսավորիչ քիլիսէսինէ վազ վէ հէֆգ իտիլտիկի մալում տիր։

Մէզքիւր ճէնազէնին' տէֆն այինի բազար կիւնիւ իճրա օլընմագ իւզրէ, տիւն մէզքիւր Ս. Լուսավորիչ քիլիսէսինտէն Գասըմ Բաշատաքի Ս. Յակոբ քիլիսէսինէ նագլ օլընտըղը խապէր ալընմըշ տըր։

Ցառաջիկայ կիւրակէ որ է յունվ. 28, Գեր. Տ. Հմայեակ Եպիսկոպոս Դիմաքսեան՝ հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել ի Ս. Եկեղեցւոջ Թաղիս, ի հանգիստ հոգւոյ գրավաճառ Տպագրապետ բարեյիշատակ Գասպար էֆ. Գայսէրլեանի մահուան Բ. տարեդարձին առթիւ։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Վ. Ատենադպիր	Ատենապետ
Ս. Խ. Իսպոյճեան	Ա. Թնկըճեան

26 յունվար 1896
Կետիկ-Փաշայ

ՏՕՔԹՕՐ Ժ. ԲՕԼԼԱՅՔ

Կիզլի վէ պալսըզ խասթալըգլար իլէ տէրի խասթալըգլարը վէ վագթսըզ սընըր զաֆը վէ սաիրէ միւթէխասսըսը։

Թապիպը մումաիլէյհ Պէյօղլունտա Սանթա-Մարիա քիլիսէսի գարշըսընտա Օթթօնի չըգմազը սօգագընտա 7 նումէրօլը մահալտէ սապահ սաաթ 8տէն 11է, վէ էօյլէտէն սօնրա սաաթ 2տէն 5է գատար խասթա գապուլ վէ Թէտավի իտէր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պէլկրատ.—Սըրպիանըն Սգուբչինա մէճլիսի' մալիյէ վէ ինհիսար (մօնօբօլ) վէ հարպիյէ պիւտճէսինի գապուլ իթմիշ տիր։

Պէրլին. — Եունան հիւքիւմէթի իլէ Եունան Թահվիլաթ համիլլէրի արասընտա գաթի պիր իթիլաֆ հուսուլ կէլտիկինէ տաիր Լօնտրա վէ Բարիզտէն չըգան պուլան վէ բէք չօգ կազէթալարտա նէշր օլընան հավատիսի Վօսիշէ Ցայթունկ կազէթասը Թէքզիպ իտիյօր։

Պարօն տը Համմէրշթայն' Պէրլինէ միւվասալէթ իտէր իթմէզ հապսա իտիլմիշ տիր։

ՌՈՒՍԻԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐՈՒՆԸՆ
ԹԱՃ ԹԱԳԸՆՄԱ ՐԷՍՄԻ

Ռուսիա իմբէրաթօրը Իքինճի Նիգօլա հազրէթլէրինին թաճ թագընմա րէսմի ալաֆր. մայիսին 12նճի կիւնիւ վուգու պուլաճազը՝ պու քէրրէ Ռուսիանըն րէսմի կազէթասը վասըթասըյլա իլան օլընմըշ տըր։

Ռուսիա իմբէրաթօրլարընըն թաճ թագընմալարը գիյինէթի՝ ատէթա մէզհէպէ աիտ չէնլիքլէր կիպի՝ թէզայյիւր իթմէզ մէրասիմտէն օլուպ, օ գատար ինթիզամլը սուրէթտէ վուգու պուլուր քի՝ Եվրօբա մէմալիքինտէ պու գատար ինթիզամլը տիկէր պիր գիյինէթ տահա կէօսթէրմէք հէման իմքեան խարիճինտէ տիր։

Պրինսէն ալէհ՝ պու պապտէ տիւնքի նիւսխէմիզտէ մուխթասար սուրէթտէ տէրճ օլընան մալիւմաթը իթմամ իթմէք իւզրէ, պէրվէճհը ատի թաֆսիլաթ իթասը թէնսիպ օլընմըշ տըր։

Թաճ թագընմագ գիյինէթլէրի՝ թագրիպէն պիր այ իմթիտատ իտէր։ Ցիւնեանըն էն վասի իմբէրաթօրլըղը օլան Ռուսիանըն հէր թարաֆընտան վէ էզճիւմլէ Սիպէրիատան, Մօնկօլիստան, Թաթարիսթանտան, վէ էմսալինտէն քէնտի միլլի էլպիսէլէրի իլէ մէպուսան հէյէթլէրի կէլտիկի ճիհէթլէ, պու չէնլիքլէր Ասիալըլարա մախսուս բարլագլըղըյա վուգու պուլուրլար։

Շէնլիքլէրէ՝ իմբէրաթօր հազրէթլէրինին Մօսգովայա ազիմէթլէրինտէն պիր այ էվվէլ պէտ իտիլիր։

Իւք չէնլիք՝ իմբէրաթօրլըղըն նիշանէլէրինին Մօսգովայա նագլիտիր։

Պու նիշանէլէրի (իմբէրաթօրլըգ թաճը, իմբէրաթօրլըղըն գուվվէթի նիշանէսի օլան քիւրրէ իլէ ասա, վէ էմսալի) սէրայը իմբէրաթօրի նազըրը թարաֆընտան է՛ն պէօյիւք սէրայ մէմուրլարընա թէվտի օլընըր. վէ անլէրին վասըթասըյլա Մօսգովայա կէթիրիլիպ, օրատա Մօսգովա նազըրը թարաֆընտան քէմալը ինթիրամլա գապուլ իտիլիր. պու գապուլտէն պէտ իլէ՝ արթըգ պիր ասքէրի հէյէթ՝ Մօսգովա սէրայը իմբէրաթօրիսինտէ թախթ սալօնընտա պունլարըն մուհաֆազասընա մէէմուր տըր. պու տիգգաթ խալընըզ իմբէրաթօրլըղըն նիշանէլէրինին մանէվի էհէմմիյէթինէ մէպնի տէյիլ տիր. մատտէթէն տախի՝ պունլարըն օթուզ իքի միլեօն ֆր. գըյմէթի վար տըր. խալընըզ թաճ քի՝ իմբէրաթօրիճա Իքինճի Գաթէրինա հազրէթլէրինին թագընմասընա խըտմէթ իթմիշ իտի՝ իւչ միլեօն ֆր. գըյմէթինտէ տիր. իւզէրինտէ էլլի իքի ատէտ՝ պիր տահա միսլի պուլընմայան ղայէթ գըյմէթտար ինճու իլէ պիր չօգ պէօյիւք էլմասլար վէ տիւնեատա չիմտիյէ գատար կէօրիւլմիւչ օլան գիւմրիւտլէրին է՛ն պէօյիւկիւ վար տըր։

Իմբէրաթօրըն էլինէ ալաճազը ասանըն իւզէրինտէ իսէ՝ 190 գրաթ սըգլէթինտէ օլուպ, վէ «Ֆիւհի Նուր» թէսմիյէ իտիլէն պէօյիւք էլմաս վար տըր քի՝ սույընըն պէրրագլըղը իլէ հագիգաթէն էմսալսըզ օլան էլմասլարտան տըր։

Սէնթ-Անտրէ նիշանընըն պէօյիւք-գօրտօնը, իմբէրաթօրիճա հազրէթլէրինէ մախսուս թաճ, վէ թաճ թագընմա րէսմինէ խըտմէթ իտէն սաիր էշեա տախի՝ պէօյլէճէ ֆէվգէլատէ գըգըյմէթ տիր։

* * *

Թաճ թագընմա րէսմինէ՝ սուրէթը մութանթանատա Մօսգովայա տուխուլ իտիլմէսիյլէ պէտ օլունուր։

Նէվմը մէզքիւրտէ Մօսգովանըն ղայէթ քէսիր օլան քիլիսէլէրինին չանլարը հէպ պիրլիքտէ չալարլար. հէր ճիհէթտէն թօբլար էնտախթ իտիլիր, վէ սօգագլարը խընճախընճ տօլտուրմըշ օլան պինլէրճէ էհալի՝ քէմալը խահիշլէ իմբէրաթօր հազրէթլէրինի ալգըշլար։

Իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ՝ մին էլ գատիմ մէվգու օլան ուսուլէ րիայէթէն՝ Գրէմլին սէրայընըն գաբուսընտա Ս. Աստուածածին թասվիրի հուզուրընտա տիզ իւսթիւնէ կէլիր. պատէհու էպսիւվար օլարագ՝ ալայա րիյասէթ իտէր։ Էճնէպի բրէնսլէրինտէն, Ռուսիա չուրաի տէվլէթի ազասընտան, վէ —Ռուսիա տախիլինտէ բէք քէսիր օլան— սըլզատէկեանըն մէպուսլարընտան միւրէքքէպ օլան պու ալայա, ղայէթ միւհթէշէմ մէլպուսաթ իքթիսա իթմիշ սէրայ խավէրլէրի իլէ ասքէրլէր րէֆագաթ իտէրլէր. վէ ումում մէմուրին րէսմի իւնիֆօրմալարընը կիյինմիշ օլտուգլարը, վէ նիշանլարընը համիլ պուլընտուգլարը ճիհէթլէ, ալայ ղայէթ բարլագ պիր մէնզարէ թէշքիլ էյլէր։

* * *

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի՝ աթ իւզէրինտէ պուլընտուգլարը հալտէ, իմբէրաթօրիճա հազրէթլէրի՝ չէնլիկէ՝ ալթունլար իլէ միւզէյյէն վէ ղայէթ կիւզէլ պիր արապա իլէ րէֆագաթ իտէր. պու արապանըն խանլարընտան վէ արգասընտան գըրմըզը [illegible] կիյինմիշ գազագ ասքէրլէրի րէֆագաթ իտէրլէր. տարապայը տէօրթ չիֆթ աթ չէքէր։

1883 սէնէսինտէ, խանի՝ միւթէվէֆֆա իմբէրաթօր Իւչիւնճի Ալէքսանտր հազրէթլէրինին թաճ թագընմա րէսմինտէ, Սէ.Բիւզ ՊԻՆ խանէնտէ, խասսէթէն թէրթիպ իտիլմիչ օլան խիւքսէք մէվգըլարա չըգմըշ օլտուգլարը հալտէ, Գլիւքա նամ պէսթէքեարըն «Չար իչիւն հայաթ» նամ մէշհուր օբէրասընըն մարշընը թէրէննիւմ էյլէմէքտէ իտիլէր. Պու քէրրէ սաիր պէօյլէ պէօյիւք էյլէնճէլէր թէրթիպ իտիլէճէկի չիւպհէսիզ տիր։

Էհալի՝ չէնլիկին խալընըզ պու գըսմընը, խանի Մօսգովայա տուխուլուտէն, Գրէմլին սէրայընա միւվասէլէթի կէօրիւր. միւշարէլէյհին՝ մէզքիւր սէրայըն միւշթէմիլաթընտան օլան Ասօնսիօն քիլիսէսինէ տուխուլ իտուպ, Սինօտ մէճլիսի ազասը թարաֆընտան գապուլ իտիլմէսինտէն իթիպարէն, արթըգ չէնլիկի խալընըզ տավէթլիլէր կէօրիւրլէր։

* * *

Պու կիւնտէն իթիպարէն՝ իւչ կիւն զարֆընտա ղայէթ կիւզէլ իւնիֆօրմալար կիյինմիչ օլան «միւնատիլէր» (տէլլալլար) Մօսգովանըն սօգագլարընը տօլաշարագ, իւքտէ սէս իլէ թաճ թագընմա րէսմինին իլան իտէրլէր. վէ էհալիյէ «թիքէթ» (մագազալ) բարչալարը աթարլար քի, պունլարըն իւզէրինտէ Ջարըն թաճ թագընմա րէսմինին վուգու պուլմագ իւզրէ օլտուղը խազըլմըշ տըր։

Պունը միւթէագըպ, իմբէրաթօրլըղըն պայրագըն թագտիսի րէսմի իճրա օլընըր. պու չէնլիք սէրայըն գըրհիար սալօնընտա վուգու պուլուր։

Ասըլ թաճ թագընմա րէսմի՝ սապահլայըն ղայէթ էրքէն պաշլանմագ չարթը իլէ թէքմիլ պիր կիւն իմթիտատ իտէր։

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի՝ սէրայտան չըգըպ, Գրէմլին սէրայընըն տախիլի մէյտանլըղընա նազըր օլան Դըրմըզը-Բարմագլըղըն էօնիւնտէ կէօրիւնիւր. պու էսնատէ միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին էօնիւնտէ սէրայ խատէմէլէրի, թէշրիֆաթճըլար, պէօյիւք մէնսէպտարլար, տարիխի իմբէրաթօրի սըլզատէկեանըր վէ էն իւլթիյար իւմէրաի ասքէրիյէ իւլէր. Օթուզ իքի ժէնէրալ՝ ղայէթ ինթիզամլը վէ գըյմէթտար «ամպհովանի»յի թաշըրլար քի, իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիճա հազրէթլէրի քիլիսէյէ կիրտիքլէրի սըրատա պունըն ալթընտա պուլընըրլար։

Քիլիսէնին գաբուսընտա րէսմի իւսթիգպալ՝ Քիէֆ, Մօսգովա վէ Նովկօրօտ մէթրօբօլիտլէրի թարաֆընտան իճրա իտիլիր։ Պատէհու ասքէրի մուզիգալար թէրէննիւմսազ օլտուղը, հէր թարաֆտան, [illegible] սէսլէրի իշիտիլիրքի, վէ ասքէրլէր քէնտի չաբգալարընը մէսըրրէթ նիշանէսի օլարագ սիւնկիւլէրինին ուճընա վազ իթտիքլէրի հալտէ, հիւքմտար իլէ գըվճէսի քիւլէյէ տախիլ օլուրլար. իչթէ թաճ թագընմա րէսմինին րուհանի գըսմը պաշլար. Ջար Միխայիլտէն գալմըշ օլուպ, իւզէրինտէ 876 էլմաս վէ 1200 գըրմըզը լէալ պուլընան թախթըն խանընտա ալթունտան մամուլ պէօյիւք պիր մասանըն իւզէրինէ, իմբէրաթօրլըղըն պէօյիւք մէմուրլարը՝ հիւքիւմտարլըղըն նիշանէսի օլան թաճ վէ ասա իլէ սաիր էշեայը գօյմուշլար տըր. Պու մէմուրլար՝ քէնտի րիւթպէ վէ սըֆաթլարընա կէօրէ թախթը իմբէրաթօրինին գատէմլէրի իւզէրինտէ քէնտի մէվգըլարընը իշկալ իթմիշ օլտուգլարը հալտէ, իմբէրաթօր հազրէթլէրի՝ էլի գըլըճընտա օլտուղը հալտէ, Օրթօտօգս մէզհէպինէ իմանընը պէյան իտէր։ Պունըն իւզէրինէ մէթրօբօլիտլէր՝ իմբէրաթօրլըգ «մանթօ»սընը կէօթիւրիպ քէնտիսինէ կիյինտիրիրլէր. իմբէրաթօրլըղըն նիշանէլէրինտէն հէր պիրինին թէսլիմինտէ տուալար սէօյլէնիր. սըրա թաճա կէլտիքտէ, իմբէրաթօր հազրէթլէրի անը պիզզաթ քէնտիսի ալըպ, էվվէլա պաշընա գօյ, վէ միւթէագըպէն տախի պու էսնատէ տիզ իւսթիւնէ կէլմիշ օլան իմբէրաթօրիճա հազրէթլէրինին պաշը իւզէրինէ թութար։

Թամամ պու սըրատա 100 բարէ թօբ էնտախթը իլա, իմբէրաթօր հազրէթլէրինին՝ հիւքմտարլըգ գուվվէթինին նիշանէլէրինի էլէ ալտըղը էհալիյէ պիլտիրիլիր։

Ցուալար խիթամ պուլտըգտա, իմբէրաթօր հազրէթլէրի քիլիսէնին գաբուսընտա կէօզիւքիւր. վէ ղայէթ միւզէյյէն օլան «Միքայէլ Հրէշտակապետ» քիլիսէսինէ ազիմէթ իտուպ, օրատա իմբէրաթօրլարըն մէզարլարընը զիյարէթ իտէր. պատէհու տիկէր քիլիսէլէր տէ զիյարէթ օլունըպ, սէրայա ավտէթ իտիլիր, վէ օրատա չէնլիկին ահքեամընտան օլան զիյաֆէթ րէսմի իճրա օլունըր քի, պունտա՝ իմբէրաթօրա թապիիյէթ նիշանէսի օլմագ իւզրէ մարէչալլար խըտմէթ իտէրլէր։

Շէնլիքտէն սօնրա իւչ կիւն զարֆընտա, իմբէրաթօր հազրէթլէրի իմբէրաթօրլըղըն միւխթէլիֆ ագվամընըն վէքիլլէրինի գապուլ իտէր. պունլար՝ քէնտի իխլասթլարընը անլաթմագ իւզրէ միւշարէլէյհէ էքմէք վէ թուզ թագտիմ իտէրլէր։

Իմբէրաթօր հազրէթլէրինին էհալիյէ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իթմէսի տէ ուսուլտէն տիր. 1883 սէնէսինտէ պու զիյաֆէթէ 400,000 քիշի իշթիրագ իթմիշ տիր։

Պու քէրրէ տախի պէօյլէ բարլագ սուրէթտէ վուգու պուլաճազը չիւպհէսիզ տիր։

Ռուսիա իմբէրաթօրլարընըն թաճ թագընմա րէսմի՝ էն բարլագ վէ է՛ն ինթիզամլը թէշրիֆաթ րէսմլէրինտէն տիր։

ՏՕՓԹ. Կ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Պէյօղլունտա Աղա սօգագընտա (Պրուսա սօգագընըն սաղ ճիհէթինտէքի 2նճի խան սօգագը) 1 նումէրօլը թէտավիխանէ. մախսուսընտա հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 3տէն 5է գատար խաստա գապուլ իթմէքտէ տիր։

Ֆէգա հէր կիւն էօյլէտէն էվվէլ ալաֆր. սաաթ 10տան էօյլէտէն սօնրա սաաթ 2յէ գատար՝ Սթամպօլտա Մանլի էճզախանէսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթալար թէտավի օլընմագտա տըրլար։

Կէրէք Սթամպօլ վէ կէրէք Պէյօղլընտաքի թէտավիխանէլէրինտէ էլէքթրիգ իլէ տախի թէտավի իճրա օլընըր։ 16

ԻԹԱԼԻԱ ՎԷ ՀԱՊԷՇ

Հապէշիստան գրալը Մէնէլիք նէզտինտէ րէհին օլմագ իւզրէ թէվգիֆ իտիլէն էսիրլէր հագընտա կէօնակէօն միւթալէալար վէ րիվայէթլէր տէվէրան իթմէքտէ տիր։ Պիր տէ պու զապիթլէրին քիմլէր օլտուղը անլաշըլամամըշ տըր։

Ամպա-Ալաճի մուհարէպէսի էսնասընտա, Հապէշլիլէր թարաֆընտան պազը Իթալեան զապիթլէրի էսիր թութուլմըշ իտի։ Մագալլէտէն չըգան զապիթլէր տէ Մէնէլիք նէզտինտէ թէվգիֆ իտիլտի մի։ Էկէր իտիլմիչ իսէ, Իթալեան կազէթալարընըն չաշգընլըգլարընը վէ Իթալեան թաբուրը Մագալլէտէն չըգտըղը սըրատա՝ հագընտա միւգէմմէլ մէրասիմը ասքէրիյէ իճրա իտիլտիկինէ տաիր խազըրլըգլարը սէօյլէմէք պէյհուտէ չարթը մը։

Մագալլէտէն Իթալեան ասքէրինին չըգմասը պու թագտիրճէ գրալ Մէնէլիքին արզու վէ թալէպինէ մէպնի վուգու պուլտըղը, վէ Հապէշ թարաֆընտան թէրթիպ օլընան պիր խաթթը հարէքէթտէն Իթալեանլարըն այրըլմատըգլարը, վէ զապիթլէրտէն պազըլարընըն տա րէհին օլմագ իւզրէ ալըգօնուլտուգը անլաշըլըյօր։ Աճապա թէվգիֆ օլընան զապիթլէր գուրպայա միւրաճաաթըյա մը՝ ինթիխապ իտիլտի, եօգսա Հապէշ գրալընըն թէնսիպի իլէ էֆրատը ասքէրիյէ միյանընտան մը՝ թէֆրիգ իտիլտի. պուրալարը մալիւմ տէյիլ տիր. զաթէն Հապէշլիլէրէ թէսլիմ չէրայիթի Ռօմատա՞ մը, Ատիսապապա՞ մը, եօգսա Մագալլէտէ՞ մի ագտ վէ թանզիմ գըլընտը։ Օրասը տա պիլինէմէզ։

Կէչէնլէրտէ Իթալեանլար թարաֆընտան թէվգիֆ օլընան իքի Հապէշ բրէնսինին Հապէշիստանա իատէսինէ մուգապիլ՝ գրալ Մէնէլիք թարաֆընտան թութուլան զապիթլէրտէն տա պու կիւնլէրտէ Իթալեան օրտուսընա կէօնտէրիլմէսի մուգարրէր օլտուղընը կազէթալար րիվայէթ իտիյօրլար։

* * *

Կալլիանօ միւֆրէզէսինին Իթալիա օրտուկեահընա վիւսուլինէ տաիր Թ[illegible] կազէթասընըն Ատիսապապա քի մուխպիրինին վէրտիկի մալիւմաթ չայանը միւթալէա կէօրիւլմէքլէ, պէրվէճհը ատի նագլ օլունըր.

«Ցունվարըն 30նճը կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա, Իթալիա ասքէրինին իչկալ իթտիկի մէվգըտան 2 սաաթ ուզագտա քէաին Ամպա-Ասիյալի սէմթինտէ պիր սիւվարի պէօլիւկի կէօրիւլտի. Իթալիա օրտուսը բիշտարը թարաֆընտան պունլարա գարշը պիր գաչ էլ սիլահ աթըլտը։ Պունլարըն Հապէշ օրտուկեահընտան կէլտիքլէրինէ վէ Իթալիա օրտուկեահընա հիւճում իտէճէքլէրինէ ինթիզար վէրիլիպ, Իթալիա ասքէրի թէլաշա տիւշտիւ։

«Պիր գաչ տագիգա զարֆընտա Իթալիա օրտուսը էֆրատը՝ հարաքէթէ հազըր պուլընտըլար. Պիզ տէ աթլարըմըզա պինիպ, ժէնէրալ Պարաթիէրի իլէ Իթալիա էրքեանը հարպը հէյէթինի թագիպ իտէրէք, գարչըտան կէլէն սիւվարի պէօլիւկինէ տօղրու իլէրիլէտիք. Օ սըրատա գլավուզլար իլէթիչիպ գարչը սէմթտէն կէլմէքտէ օլան թապուրը Կալլիանօ միւֆրէզէսի օլտուղընը սէօյլէտիլէր. Պունըն իւզէրինէ ժէնէրալ Պարաթիէրի թարաֆընտան օրտույա լազըմ կէլէն նասիհաթլար վէրիլիպ, Կալլիանօ միւֆրէզէսի հագգընտա ինթիրամաթը ասքէրիյէնին իֆասը լիզումը պէյան իտիլտի։

«Պիր սաաթ գատար կիտիլտիքտէն սօնրա միւֆրէզէ իլէ իլթիհագ իտիլտի. Մէճրուհինին տէրունինէ խաթըրըգ ասքէրլէրին թաշըրմագտա օլտուգլարը սէտիյէլար՝ էօնտէն կիւրիւլմէքտէ, վէ միւֆրէզէյի հիւզնիւնկիզ պիր հէյէթտէ կէօսթէրմէքտէ իտի. Մըզրագ իլէ միւսէլլահ վէ գայան տէրիսիյլէ խաբըլմըշ էլպիսէ կիյինմիչ օլան ասքէրլէր՝ պունլարը թագիպ իթմէքտէ, վէ անլէրին արգասընտան Մագալլէ միւֆրէզէսի՝ էօնտէ գայմագամ Կալլիանօ պուլընտուղը հալտէ իլէրիլէմէքտէ իտի. Մումաիլէյհ Կալլիանօ՝ ժէնէրալ Պարաթիէրի իլէ թէլագգը իտէր իթմէզ, հէման պիր պիրլէ գուճագլաշտըլար։ Սօնրատան ժէնէրալըն էրքեանը հարպ հէյէթի տախի մումայիլէյհէ րէսմը թէպրիք իֆա իթտիլէր։

«Աչգամ իւզէրի ուզագտան Հապէշ օրտուկեահընըն խանան օճագլարըտան չըգան սիյահ տումանլար՝ Աֆրիգա չէօլլէրինէ մախսուս օլան վասի ուֆուգը գարլատըղը հէնկեամտա, պու էֆրատը ասքէրիյէնին՝ կէօզլէրինտէն մէսըրրէթ խաշլարը տէօքէրէք, էլքարիկէրինի սըլամէթլէ թէպշիր էյլէմէլէրինի կէրչէքտէն խիւրէկէ թէէսիր իտէր իտի։

«Էօնտէքի իսթիհքեամլարտա իթալեան ասքէրի սիլահ ալթընտա պուլընըյօր իտի. օ սըրատա պօրուլար՝ սիլահ պաշընա իչարէթինի վէրիյօր իտի։ Ժէնէրալ Պարաթիէրի՝ գայմագամ Կալլիանօնըն ասքէրինտէն թէմարագ, գըլըճընը քէնտիսինէ րէսմը սէլամը իֆա իթտիկի կիպի, ժէնէրալ Պօրմէյտա վէ Արիմօնտի վէ տահա սաիր պիր գաչ զապիթան իլէ պիրլիքտէ օրտունըն էօնիւնտէ պիր րէսմը կէչիտ իճրա իթտիլէր։ Օ անտէ Իթալեան ասքէրինին տիւշարը հէյէճան օլմագտան մէնն իթէմէյէճէք թաթլըգըն էօնիւնտէ սօն տէրէճէ րիայէթ իտիլտի։

«Ասքէր րէսմը կէչիտի իքմալ իթտիկի սըրատա կէճէ օլմուշ իտի։»

* * *

Իթալիա հարպ մէվգըլարընտան հիչ պիր տօղրու խապէր ալընամամագտա տըր։ Շիմտի ժէնէրալ Պա-

---

)(180)(

ԲԱՐԱՆԸՆ ԳՈՒՎՎԷԹԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ — ՇԱՐԼ ՄԷՐՕՒՎԷԼ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ — ԱՆՏՕՆ ԱԼԻԳ

25.

Պարօն Մօզէ օ կէճէյի բէք րահաթսըզ կէչիրտի։ Հէր հալտէ Բարիզլիլէրէ սօբուլմուշ օլա, խիւզտէ տօգտան տօգուզունըն՝ Պարօն Մօզէնին խէրխէտէ օլմայը արզու իթտիքլէրինի սէօյլէյէճէքլէրի տէրքեար իտի։ Լաքին Պարօնըն հալի հազըրա իտիլէր պիր հալ տէյիլ իտի։ Օ կիւնիւ Պարօն՝ հագիգաթէն քէտէրնաք պիր հալտէ իտի։ Աճընաճագ պիր հալտէ իտի տէնիլէմէզ. չիւնքի էքսիյէնի պիշմէքտէ իտի։

Հէր վէճհ իլէ մուվաֆֆագըյէթին էվճը պալէսընտա վասըլ օլտըղը հալտէ, պազը թէրսլիքլէր պաշ կէօսթէրմէյէ պաշլամըշ վէ պու թէրսլիքլէրին պիրիպիրինի թագիպ իտէճէյինի հըսս իթմէքտէ պուլընմըշ իտի։ Կէճէ սապահա գատար ույումայըպ իւք կիւնիւ միւքէրրէրէն սէօյլէտիյի սէօզիւ թէքրար իթմէքտէ, վէ Բիէր Տանրընազըն պաշընա պէօյիւք պիր պէլա կէթիրէճէյինէ հիչ չիւպհէ իթմէմէքտէ իտի։

Սապահ օլտու տա գալգտը տէյու պէքլէյիպ տուրմագտա իտի։

Բիէր Տանրընազըն՝ տիկէր էթպաարը կիպի բարա իչիւն հէր չէյէ կէօզ գարարաճան վէ մէնֆաաթը չախսիյէ ուղրունտա հէր տիւրլիւ րէզալէթ վէ հագարէթէ գաթլանան տոամլարտան օլմատըղընը տիւշիւնէրէք գօրգմագտա, վէ մէրգումըն ֆիքրինտէն կէչիրտիլէրի քէշֆ իթմէք բէք միւշքիլ օլտուղընը հիւքմ իթմէքտէ իտի։ Չիւնքի Բիէր Տանրընազ՝ հիտաէթէ վէ ֆիւթուրսըզճա թէտավիւրաթընը թէֆհիմ իթմիշ իտի։

Իշին՝ քէնտիսինի տէլի տիվանէյէ տէօնտիւրէն Պէնէտէթթայա տախի թէտալիւգիւ օլտուղընտա, վէ Տանրընազըն մէրամը մէրգումէյի իլէ կէչիրմէք օլտուղընտան, Ժագ Մօզէնին իթմիշ օլտըղը հագարէթին ինթիգամընը օ տէրէճէ տէհշէթլէ ալմագ գալգըշան պիր քիմսէնին՝ Պէնէտէթթայը էլէ կէչիրմէյէ տէ մուվաֆֆագ օլապիլէճէյինէ աստա չիւպհէ իթմէմէքտէ իտի։

Պինապէրին պունըն էօնիւնիւ ալմագա վէ Բիէր Տանրընազտան կէլէպիլէճէք մազարրաթը քեամիլէն տէֆ իթմէք իչիւն հէր տիւրլիւ ֆէտաքեարլըղըն իճրասընա հազըրլանմագտա իտի։

Պարօնըն մագսէտի՝ մախտումը Ժագը պէօյիւք պիր թէհլիքէտէն գուրթարմագտան, քէնտի նէֆսինի մուհաֆազա իթմէքտէն վէ պու խուսուսա բէնչէսինէ տիւշմիւշ օլտըղը խէմի հէր տիւրլիւ թէպտիրտէն իթթիխազըյլա էլտէն չըգարմամագտան իպարէթ իտի իսէ տէ, Տանրընազըն օ խէմի էլինտէն չէքիպ ալաճաղընա պիր տէրէճէյէ գատար էմին օլտըղը հալտէ պիլէ, խինէ բարասընա կիւվէնէրէք քէնտի քէնտինէ թէսլիյէթ պուլմագտա իտի։

Բէնտի հըմմայէթի սայէսինտէ տաիմ օլմուշ վէ պու հըմմայէնին րէֆիլյէ պէրապէր հիչ պիր էհէմմիյէթի գալմայաճաղը տէրքեար պուլընմըշ օլան պիր խասմին հագգընտան կէլէճէքտէն հալտէ, տիւնեանըն հասէտինի մուճիպ օլան միլեօնլարըն վէ միլեարլարըն նէ հիւքմիւ գալաճաղընը տիւշիւնիւպ տուրմագտա իտի։

Գօնագըն ալթ գաթընտաքի օտասընտա խալընըզ պաշընա տուրմուշ, Պարօն Մօզէ տիւշլէրինի կըճըրտաթմագտա, վէ վուգու պուլան տհվալի խէկեան խէկեան տէքօրիւրէրէք սապահ օլմասընա պէքլէմէքտէ իտի։

Ասարը չաֆագ նիւմայան օլմասը պէքլէյինտէ, չանը չէքտի։ Սաաթլ Բրօսբէր խանը պաշընտա պուլտու։

Հօգիգաթը հալէ նազարէն, պէօյիւքլէրին տէ քիւչիւքլէր կիպի բէք չօգ մահրէմլէրի օլմագ. Պարօն Մօզէնին տէ էվլատընտան պաշգա էօրտիւրէնա տահա բէք չօգ սըրրը վար իտի։

Եալընըզ Ֆօսէ՝ էվէ թէգլիֆսիզ կիրիպ չըգմագտա, վէ Մօզէ տիլէտիյի էճնէպէթ իթմէքտէ իտի։

Պունտան մաատա պիր տէ Բրօսբէր Լուկրիւ վար իտի քի, Պարօնըն էմնիյէթինի գազանմըշ իտի։

Պանգատաքի մէմուրլար, խազընէլար, գօնագլարտաքի էթպաա վէ զայրիհիմ՝ Պարօնըն քէնտինէ հէր էհէմմիյէթսիզ տաամլար օլուպ, պունլարըն խուզլէրինէ պիլէ պագմագ իտի տէնիլսէ ճաիզ տիր։

Բրօսբէր Լուկրիւ Պարօնըն մահրէմի իտի, պինանէն րոյյանտաթը զապիթլինտէն իտի. խալգըն՝ բօսթախանէ գաբուլարընա մէքթուպլարը աթարը կիպի, Պարօն Մօզէ տախի էսրար գութուսը աթա իթթիքի Բրօսբէրէ հէր սըրրը թէվտի իթմէքտէ իտի։

Հէր նէրէյէ կիթսէ Բրօսբէրի խանընտան այըրմազ իտի։ Կէճէ կիւնտիւզ խանը պաշընտա պուլունըր իտի։

Բրօսբէր օտայա կիրտիյի սըրատա Պարօն Մօզէ խաթազան գալգմըշ, ղայէթ գըգըլմէթ պիր էնթարի կիյինմիշ իտի։

Նիւզիւնէ պագար պագմագ Պարօն Մօզէնին նէ հալտէ պուլունտուղընը քէշֆ իթթի. չիւնքի Պարօնըն լէհճէսի սօն պաշար աթիւմանը կիպի գարա պուլութլար իլէ միւսթէվլի իտի։

—Պու վագըթ նի՛չիւն գալգմըշսընըզ, Պարօն, սաաթ գաչ օլտուղընը պիլի՞յօր միսինիզ։

—Նէ՛ վագիթէմ, գաչ օլուրսա օլսուն, րահաթըզըմ, գէնթիմ բէրիշան տըր, խուճըճան իչինտէյիմ։

—Շըմտի խօգայա՞մ մը, իթթէ՞ըմիսինիզ, սապահլարը տայմա սէրին օլուր, իւչիւմէյէսինիզ։

—Նէ իսթէրսէն խապ։

Բրօսբէր Լուկրիւ՝ չանըն սէսինի տուլինճա թէքմիլէն կիյինմէքսիզին գօշա-գօշա կէլմիշ օլտուղընտան, հէմէն սէթրէսինի չըգարըպ, տօգունլար չըքըլմըշ հազըրլանմըշ օլան չըմինէյի պիր քիպրէթ իլէ թութուշտուրա վէրտի։ Պատէհու օտանըն գանաթլարընը աչտը։

—Վա՛յ, պու սապահ հավամըզ բէք թիւմանլը ըմըշ, Պարօն։

(Տեւ.-ի)

բաթէրէրինին հարէքեաթը ասքէրիյէ իճրա խուէճէկի չայի օլմագտա իսէ տէ, հանկը Թարաֆա եւրիւյեճէկինէ տաիր մալիւմաթ վէրիլմէյոր։ Էկէր պու խապէր տօղրու իսէ, Էվէլլի կազէթասըննըն մուխթելիֆ մալիւմաթը վէճհլէ, էվվէճէ ժէնէրալ Պարաթիէրինին օրտուսունը Թաագիպ իտէն Մէնէլիքին ասքէրի հէյման Ասուա Թարաֆըլարընա մուվասալէթ իթմիչ օլաճագտըր քի, ուրատա իթալիանըն էն պէօյիւք օրտուսը պուլընմագտա տըր։

Պինաէնալէյհ պունտան անլաշըլըյոր քի, Հապէշլիլէր իթալեանլարըն խաթթը հարէքէթինի տէյիչտիրմէք վէ Ասուա Թարաֆլարընտա անլէրին էօնինէ կէչմէք Թասավվուրընտա տըրլար։

Հէր հալտէ ժէնէրալ Պարաթիէրի Հապէշլիլէրին Ասմարա Թարաֆընա կէչմէլէրինէ, վէ Մասուա Նահիյէլէրինէ տօղրու իլէրլէմէլէրինէ մումանաաթ ֆիքրինտէ պուլընաճագտըր։ Բիվայէթ իտիլտիկինէ կէօրէ, րէիսը վիւքէլա Մ. Գրիսբի ասքէրին հարէքէաթընը քէմալը տիգգաթլա Թաագիպ իթմէքտէ տիր։

Ախիրէն հարպիյէ նազըրը իլէ էրքեանը հարպ միրալայը Բէթալօկօ, տօքթ. Թրավէրս վէ րէիսը վիւքէլա պէյնինտէ պիր գօնֆէրանս ագտ իտիլմիշ տիր։ Մ. Գրիսբի Աֆրիգայա տաիր բէք չօգ մալիւմաթ ալմըշ օլան Մ. Թրավէրս իլէ միրալայ Բէթալօկօնըն րէյլէրինի սօրմըշ տըր։ Պու զաթ ախիրէն Թիկրէտէ Թէտգիգաթը ֆէնիյէ վէ ասքէրիյէ իճրասընտան սօնրա իթալիայա ավտէթ էյլէմիշ իտի։

Էկէր իթալիա ասքէրի էէնի էէնի մուվաֆֆագիյէթլէրէ մազհար օլուրսա, Թիկրէ վէ Հառար մէվգիլէրընըն իշղալի խուսուսընտա Մ. Գրիսբի պունլարտան մալիւմաթ ալմագ իսթէմիշ տիր։ Պէլքի պու մուլահազալար՝ չիմտիլիք նապէհէնկեամ իսէ տէ, իճրա իտիլէն միւզաքէրաթը Հառար սէֆէրը ասքէրիսինէ աթֆ իթմէք տահա Թապիի օլաճաղը տէրքեար տըր։

Պունտա տաիր էհալի պէյնինտէ բէք չօգ գիյլ ու գալ մէվճուտ օլուպ, տահա չիմտիտէն ժէնէրալ Ալէնտըրն իթալիա օրտուսը գումանտանլըղընա Թային օլընաճաղը կէօսթէրիլիյոր։

Պունընլա պէրապէր Զէյլէ մէսէլէսի հալքա մուալլագտա գալմըշ տըր։ Չիւնքի Ասապ նամ մահալէ ասքէր չըգարըլմասընա տաիր չըգարըլան հավատիսէ ինանըլամազ, լաքին պու միւզաքէրաթա տաիր մալիւմաթ բէք ճիւզի օլուպ, պուտա Մ. Գրիսբինին տօսթլարընտան պուլընան Թայմըս կազէթասընըն մուխպիրի մարիֆէթիյլէ չըգարըլմըշտըր։

Գուէէրէ տէյլը Մէյլ կազէթասը՝ Մ. Իկ Թարաֆընտան Մէնէլիքը մէյտանտան պէրտարաֆ կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպտա, Մէնէլիքին պիր մէքթուպընտան պահս օլընտըղընը. վէ հէրնէ գատար պու մէքթուպըն թարիխի պիր գաչ կիւնլիւք իսէ տէ, էրնէ էհէմմիյէթի հաիզ օլուպ, Մէնէլիք իլէ միւնասէպաթըն վիւճուտինէ տէլալէթ իթտիկինի պէյան իտիյոր։ Մէզքիւր մէքթուպտա տէնիլմիչ տիր քի, «Բէմալը մէմնունիյէթլէ իւթիլաֆար էյլէտիկիմ կէօրէ, Մէնէլիք սուլհ Թալէպինտէ պուլունմագտա իմիշ։ Լաքին գօրգուլայըրըմ քի, պունու՝ վիւքէլանըն միւրէվվիճէ էֆքեարը օլան կազէթալար Թաստիգ վէ գապուլ իթմէյէճէքլէր, վէ ասքէրի Թագըմը տա մուհարէպէնին տէվամընը իսթէյէճէքլէր, հաթթա սուլհ գապուլ իթմէլէր պիլէ Մէնէլիքէ պիր Թագըմ չարթլար Թէքլիֆ իտիլէճէք գապուլունտան բուրի մուխալէֆէթ կէօսթէրմէյէ մէճպուր իւտէճէքլէր տիր։

«Մուհարէպէ բէք ճիտտի սուրէթտէ տէվամ իտիյոր։ Մուհարէպէյի Թալէպ իտէն Մէնէլիք օլմըղընը, վէ պու մուհարէպէնին մէսուլիյէթի Մէնէլիքէ աիտ պուլունտըղընը իսպաթ իթմէք ինանտըրըլմագ՝ կէճէյէ կիւնտիւզ տէմէք գատար մուխալիֆ հագիգաթ տըր։»

ՀՕԼԱՆՏԱՅԱ ԻՏԱՄ ՃԷԶԱՍԸ

Հօլանտանըն Բօթէրտամ չէհրինտէ 10 եաշընտա պիր չօճուղըն վահշիյանէ պիր սուրէթտէ գաթլ ու Թէլէֆ իտիլիպ, սէպէպլէրի մէճհուլ գալմասը իւզէրինէ իտամ ճէզասընըն էէնիտէն գապուլ վէ իճրասը Հօլանտա հիւքիւմէթինճէ Թէքլիֆ իտիլմէկէ պաշլանմըշ տըր։

Հօլանտա կազէթալարը՝ չու սօն ճէմանլարտա Հօլանտատա միւթէատտիտ ճինայէթլէր իճրա իտիլիպ, ֆաիլ վէ ճանիլէրին մէյտանա չըգարըլմատըղը կիպի, պու ճինայէթի միւրթէքիպ օլանըն տա գայըպ Թաճա էլտէ իտիլէմէտիկինի պէյան իտիյորլար։ Շիմտիյէ գատար մաքթուլուն աղրապա վէ Թէալլուգաթընտան հալ վէ հարէքէթլէրի չիւպհէլի օլանլարըն պիր Թագըմը Թէվգիֆ իտիլիպ ուզուն Թահգիգաթ իճրա իտիլմիչ իսէ տէ, պու ճինայէթին ասըլ միւրթէքիպի պուլընամամըշ տըր։

Իշին չայանը տիգգաթ վէ էհէմմիյէթ օլան ճիհէթի՝ Հօլանտա գապըթասընըն՝ վազիֆէլէրինտէ գուսուր իթմէլէրի օլտուղընը, վէ պիր միւտտէթ պու գուսուր տէվամ իթէճէք օլուրսա, պիր Թագըմ ճանիլէրին Հօլանտայա սըղընաճագլարընը՝ մէմլէքէթին աէվալինի նազարը Թէտգիգաթտէն գաչըրմայան պագը էհլը վուգուֆ պէյան իթմէքտէ իմիշլէր։

Մէսէլէնին էհէմմիյէթինէ մէպնի, Հօլանտա հիւքիւմէթինին պուպապտա միւնասիպ պիր գարար վէրէճէկի Թապիի տիր։

ԺԱՄԱՆՑԻ ՆԻՒԹԵՐ

Անտառները կազմէն փոթորիկներու վրայ.—Պ. Գլոտոյի տեղեկագիրը եւ Պ. Պեքրէլի յիշատակագիրները.—Զուիցերիացի ճարտարագէտի մը եզրակացութիւնը.—Քննութիւններ.—Վերջնական վճիռ։

Անտառաց քննիչ եւ Նանսիի վարժարանին փորձառական կայանին կցորդ Պ. Գլոտո, փոթորիկներու վրայ անտառներու ազդեցութեան մասին հրատարակեց հրահանգիչ ու հմտալից տեղեկագիր մը որ ամենուն ուշադրութեան արժանի է։

1865ին Պեքրէլ Գիտութեանց Ակադեմիին ներկայացուցած էր յիշատակագիր մը, Լուարէի եւ Լուար-է-Շէրի նահանգներուն փոթորիկներուն վրայ որ «կանոնաւոր» փոթորիկներու ուսումնասիրութեան վրայ հիմնուած շահեկան քննութիւններ կը պարունակէր։ Պեքրէլ զանց ըրած էր խօսիլ «անկանոն» կոչուող փոթորիկներուն վրայ, որոց քմածին ընթացքը ոեւէ դասակարգութեան մէջ չմտներ։ 1848էն ի վեր փոթորիկներու ընթացքին ուսումնասիրութիւնը իրեն ցոյց տուաւ որ Պօս նահանգը աւերող փոթորիկները տեսակ մը շրջանակ կը կազմէին Օրլէանի անտառին շուրջը՝ որ կը պաշտպանէր Լօրէի եւ Պէլէկարտի նահանգները, ինչպէս որ Մօնթարժիի անտառը կը պաշտպանէր Ֆէրիէրի, Գուրթընէյի եւ Շաթօ-Րընարի նահանգները։ Լուար-է-Շէրի մէջ Մարշընուարի եւ Պուլօնյի անտառներուն եզրերը կարկուտի աւերներէն շատ քիչ վնաս կրեցին։ Սէն-է-Մարնի նահանգին մէջ Մըլէօնի եւ Ֆօնթէնէպլոյի շրջանակները հաւասարապէս զերծ մնացին կարկուտի փոթորիկներուն պատճառած աւերներէն, անտառին մօտաւորութեանը պատճառով։

Երկրորդ յիշատակարանի մը մէջ Պեքրէլ, առանց երեւոյթներուն պատճառը բացատրելու, կեզրակացնէր որ «անտառները իսկոյն չեն կրնար արգիլել կարկուտի փոթորիկները, թէ այս փոթորիկներուն ներքեւ գտնուած սահմանները երբեմն կը վնասուին, բայց անտառէն ներս մտնելով անոնք իրենց ուժգնութիւնը կը կորսնցնեն ու անկէ անդին կանգնուած նահանգը ընդհանրապէս զերծ կը մնայ անոնց աւերներէն։

1881ին Զուիցերիացի ճարտարագէտ Պ. Ռիների՝ ամփոփելով իր քննութիւնները սա եզրակացութեան կը հասնի. «Եղեւիններու անտառներուն վրայէն անցնող փոթորիկներէն երբեք կարկուտ եկած չէ։ Անտառախիտ բարձրութիւնները կը խափանեն կարկուտի փոթորիկները։

1891ին Պ. Օտիֆրէ՝ Լուարի երեսփոխանը, երկրագործութեան եւ հանրային կրթութեան նախարարներէն խնդրեց ուսումնասիրութեան ենթարկել այս խնդիրը, ցուցնելով որ եթէ անտառներու այս պաշտպանող ազդեցութիւնը ապացուցուի, ծառեր տնկելով անտառներ կազմելու գործը շատ պիտի դիւրանայ կարկուտէն վնասուող բոլոր երկրագործներուն աշխատակցութիւնովը եւ մրցումովը։ Այս խնդիրը ուսումնասիրելու համար Անտառաց Տնօրէնը, 1892ին, Անտառաբանական վարժարանի խուզարկէչ կայանին պաշտօն յանձնեց Մէօրթ-է-Մօզէլի եւ Մէօզի նահանգներուն մէջ հաստատել քննիչ կայարաններ։ Քննութիւնները կատարուեցան դաշտային նահանգներու մէջ 200էն 400 մեթր լայնութեան վրայ, որպէս զի փոթորիկները երկրային պատահարներէ չազդուին։

Այդ քննիչներուն վերջին չորս տարուան ընթացքին մէջ հայթայթած տեղեկութիւններէն, զորս Պ. Գլոտո ամփոփած է, աս եզրակացութիւնը հանուած է թէ «Անտառները, առանց կարկուտի անկումները արգիլելու, աղէտքին ուժգնութիւնը կը նուազեցնեն եւ թէ փոթորիկներու ընթացքին մէջ լեռ կոյս գտնուած մշակեալ նահանգները անոնց պատճառած աղէտներէն զերծ կը մնան։»

Բայց հարկ է ըսել որ բոլոր անտառները հաւասար առատեամբ չեն պաշտպաներ իրենց մօտը գտնուած մշակեալ նահանգները։ Բեռնային անտառներու ազդեցութիւնը աւելի զօրաւոր է։ Նոյնպէս բարձրաբերձ ծառերով լեցուն անտառները բնականօրէն աւելի լաւ կը պաշտպանեն քան հատանելի անտառները։

Անտառներու պաշտպանող դերին վրայ աւելի ստոյգ եւ աւելի հաստատուն գաղափար մը ունենալու համար, հարկ է ի ձեռին ունենալ երկրին բոլոր մակերեւոյթին վրայ կատարուած քննութիւններու ամբողջութիւն մը։ Ասիկայ նահանգային օդերեւութաբանական յանձնաժողովներու գործն է։ Ամեն մէկ նահանգի մէջ պաշտօն ունեցող անտառապետները նշանակելու են. 1. Փոթորկին ուղղութիւնը եւ ընթացքը։ 2. Փոթորկին ճամբուն մէջ գտնուող անտառի մը լայնութիւնը եւ երկայնութիւնը։ 3. Անտառի մը մէջ գտնուած ծառերուն տարուալագոյն տեսակը եւ անոնց բարձրութիւնը։

Եթէ այս կերպով կատարուած քննութիւնները ի վերեւ յիշուած մասնակի քննութիւններուն արդիւնքը հաստատեն, այն ատեն կարեւոր դատուած կէտերու վրայ ռէաիններ տնկելով կարկուտի դէմ պաշտպանողական պատնէշ մը կը հաստատենք։

Եւ գիտական ու գործնական տեսակէտներով կրկնապէս օգտակար պիտի ըլլար եթէ անտառները արգիլէին կամ խափանէին կարկուտի փոթորիկները եւ կամ անոնց ուժը նուազեցնէին։

Ս.

ԱԼՖՕՆՍ ՏՕՏԷ

Ալֆօնս Տօտէ (1) բառին բուն նշանակութեամբ իր գործին տէրը եւ անվիճելի վիպասան մ՚է։ Իր գրական արտադրութիւնները երբ կը կարդանք, կարծես թէ պատկերը մեր ձեռքն է, որուն մէջ կը տեսնենք բոլոր պատմուածները։ Մենք մեծահամբաւ ոճիրի մը վրայ կը քանանք, բայց այդ ըսել չէ թէ առարկայները կարհամարհենք. ոչ, այլ նուազ կը գուրգուրանք իր վրայ քան գրքանագոյն։ Ես միշտ մասնաւոր խանդաղատանք մ՚ունեցած եմ Ալֆօնս Տօտէի վրայ։ Այո՛, «Լէթրը տը մօն Մուլէն»ը մեծ ուշադրութեամբ կարդացի, եւ այնքան ազդուեցայ որ, Ալֆօնս Տօտէն պաշտեցի եւ գիտցայ թէ անիկա ինչ ապագայ պիտի ունենար։

Տօտէ առաջին անգամ պատմութիւն մը «Փըթի՛ Շօզ է Բըլեր Էնէ» հրատարակեց՝ այս գործը որ թէ եւ Ֆրանսական Ակադեմիայէն պսակուած էր, չեղ այնքան չշահագրգռեց։ Սակայն երբ երկրորդ անգամ զայն կարդացի, որքա՜ն հրճուեցայ, ինչքան հետաքրքրական բաներ կը պարունակէր։ Պէտք է նաեւ ըսենք թէ՝ Տօտէ անհամեմ ծառերու նման գործեր ալ ունի, ինչպէս «Փըթի՛ Շօզ»ը (2), որ ուսերդապաշտական անհիմն գաղափարներով լեցուն է։ Անոնց մէկ մութ գործը, «Անտրէ Մառան» որ տիկինի մը առանց պսակի տասը տարի Իռլանտացի ոսկերիչի մը հետ կենակցիլը կը պատմէ։ Այս ալ վէպը յիշածէս բնաւ չտարբերիր։

Սակայն հիանալի շատ գործեր ալ ունի Տօտէ՝ «Լէ Ռուա»ին մէջ Բարիզեան կենցաղավարութեան իրական պատկերը կը տեսնենք։ Ասոնց միւս վսեմ գործը, «Նումա Ռումէսթան»ը որուն գեղեցկութիւնը միշտ պատկերին եւ տրամաբանութեան մէկտեղ ձուլուելուն մէջ կը կայանայ։

Էմիլ Զօլա խիստ բարեկամական ոգւով Տօտէի գործերէն ոմանք քննադատելով կըսէ. «Այդ գործերուն մէջ երբեմնակի երեւցած անպատշաճ առասպելները կը վերցուրուին եւ կը նուազեցնեն Տօտէի հիանալի պատկերները, խորհուրդները եւ ոճերը։ Օրինակ մը կը հաստատէ զայդ։ Հարաւային Ֆրանսայի մէջ գեղջուկ բաւական գեղեցիկ երիտասարդ մը կար. Բարիզեան օրիորդ մը, Նշանաւոր Ֆրանսացիի մը աղջիկը, դեռ երիտասարդուհի, սիրուն, երեւակայական, վիպական, մտացի, կարճ խօսքով, դիցուհի մը, Հառմի մէջ այդ գեղջուկ երիտասարդին խաղալը տեսնելով, անոր անհնման սիրով կը կապուի։ Երբ այդ երիտասարդը բաղդ փնտռելու համար Բարիզ կուգայ, երիտասարդ աղջիկը վառուած անոր սիրով, անմիջապէս իր մէկ լուսանկարին վրայ երեք խօսքեր կը գրէ, որոնցմով այդ գեղջուկ երիտասարդին կը յայտնէ թէ խիստ սիրահարուած է իրեն, եւ թէ կը պաշտէ զինք, եւ կը ղրկէ անոր իր լուսանկարը. սակայն այս սիրազեղուն լուսանկարին իր նախանձոտ քրոջը ձեռքը կիյնայ . . . օրիորդը ասոր նման ուրիշ դժուարութիւններու ալ հանդիպելով գեղջուկ երիտասարդին— Վալմարի—անպատմելի սիրով կը հալի ու կը մաշի, մինչեւ որ իր փափուկ հոգին՝ որ կեանքի էն սքանչելի ծաղիկն մարմինին մէջ կը գտնուի, նուաղեցաւ . . . մեռա՜ւ . . . .

Այս գործը ցարդ Տօտէի գրչէն ելած ամենէն սիրուն, զարմանալի եւ հիանալի պատկերները կը կրէ, եւ Զօլայի վըրայ մեծ ազդեցութիւն ըրած է, որ իր գաղափարը կը յայտնէ ըսելով. «Ամբողջ գործը զօրաւոր է, առեղծուած գաղափարները յանդուգն են, մասնաւորապէս կիները կը հաճեցնեն, պատմութիւնը յուզիչ է, մարդը կը լացնէ. փափուկ, մտացի. գեղեցիկ աղջիկ մը սիրոյ անպառ կրակին չդիմանալով զոհուի՜ ....»

Էմիլ Զօլա այս գործին մէջ Տօտէի արժանիքը ի վեր հանելէ վերջ՝ հետեւեալ կէտերը կը քննադատէ. «Արտակարգ գեղեցկութեան, մեծութեան եւ ուրիշ առաւելութիւններու տէր եղող Բարիզեան օրիորդ մը գեղջուկ երիտասարդ մը սիրէ եւ մինչեւ իսկ անոր սիրոյն զոհ երթայ . . . ի՛նչ անպատշաճութիւն։»

Ալֆօնս Տօտէ պաշտելի վիպասան մըն է, բայց պէտք չէ որ ամեն բան իր անձնականին սեպհականենք, որովհետեւ Ֆրանսայի գրականութիւնը եւ քննադատները՝ Տօտէի խնդրի մը խորը թափանցելու յատկութիւնը տուին։ Տօտէի գրիչը կրակ մ՚է՝ որուն բերնէն հաճոյք եւ ցաւ կայծակի արագութեամբ կը թըռին եւ հսկայ հատորներ կը լեցնեն, կը յուզեն ընթերցողը . . . այդ գրիչը պատկերներ տեսնելու եւ չինելու գործիք մ՚է։

Ալֆօնս Տօտէ Նատիւրալիստ մըն է։ Գրեթէ երբեք հին բաներ չըգրեց, միշտ արդի գրականութիւնը, արդի քաղաքականութիւնը, մէկ խօսքով արդի կեանքը գրեց եւ կը գրէ։ Իր գործերը մասամբ ֆիզիքականի եւ մասամբ բարոյական կեանքի պատկերացումներ են կապակցուած իրական փորձառութեան եւ ըզգացումներու երեւակայութիւնը յաճախ նիւթին հետ չփման մէջ է եւ նիւթը իր ամեն պարագաներովը ըմբռնուած, Տօտէ շատ բաներ կը բացատրէ, բայց աւելի ներկայ կեանքին վրայ իր կորովը կը յայտնէ ու նաեւ հազարաւոր պատճառներու վրայ իր զգացումները կը յայտնէ, զորոնք «Լէթրը տը մօն Մուլէն»ի «Թան տը Լէնտէ»ի եւ «Լը Բէբէ ըօ»ի մէջ կրնանք գտնել։ Բարիզ քաղաքը իր նկարչական երեւոյթով Տօտէի հարստութեան աղբիւրն էր, եւ այժմ ինք Բարիզի ամբողջ սատացուածքն է։ Իր գործերուն մէջ ամբողջ Բարիզի կեանքին կը հանդիպինք. «Լը Նապապ»ը եւ «Լէ Ռուա»» կենդանի տիպարներն են։

«Լէթրը տը մօն Մուլէն»ի գործը ի՛նչ սքանչելի ամառ մը կը նկարագրէ։— «Վարդերը եւ ուրց օդը լեցուցած են իրենց անոյշ բոյրերովը. ճերմակ ժայրերը հեռո՜ւն, հորիզոնին մէջ մասամբ կորսուած են . . . փոքրիկ Ալպուներ կը մագլցին լեռներուն վրայ . . . Ասոնք ամենքն ալ իրական գոյներով պատկերացուած են։

Ալֆօնս Տօտէ իբրեւ վիպասան դասական փառքն է, մասնաւորապէս Ֆրանսայի ուրիշ վիպասաններու վրայ ունեցած առաւելութիւնը այս է որ իրեն բերեւ մտանաճիւղ ներկայ կեանքը՝ իր ամեն հանգամանքներով ըմբռնեց։ Տօտէ փայլուն, փափուկ, յանդուգն վիպասան մը է, եւ իր ոգին կը թռչի կամաց, հաւատարմութեամբ, կէտ կէտ՝ զանոնք լոյսի մէջ բերելու համար։

Մ. ԱՌՄԱ

(1) Ամերիկացի գրագէտի մը քննադատութիւնը։

(2) Այս գործը մէկ քանի թարգմանութիւններ ունի, ոմանք աքանչելի, ոմանք հակառակ են։

Ս· ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Ս. Փ. Ազգային Հիւանդանոցի այցելութիւնք տեղի կունենան ըստ հետեւեալ ժամանակացոյցի.

Հիւանդարան եւ Ծերանոց Արանց.— Երեքշաբթի, հինգշաբթի, շաբաթ եւ կիւրակէ օրեր ժամը 7էն 10։

Հիւանդարան եւ Ծերանոց Կանանց.—Հինգշաբթի եւ շաբաթ օրեր ժամը 7էն 10։

Երկսեռ Որբանոցը.— Կիւրակէ օրեր ժամը 7էն 10։

Յիմարանոցը Արանց եւ Կանանց.—Երկուշաբթի եւ ուրբաթ օրեր ժամը 2էն 4։

Ծանօթ.—Յիմարաց համար այցելութիւնք յիմարաբոյժին արտօնութեամբ։

(Կնք.)

Կ. Պոլիս 25 յունվ. 1896 2—1

ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԱ

Գըշլարըն էն տէհշէթլիսի 1594 սէնէսինտէ վուգու պուլանը՝ Թարիխտէ կէօրիւլմիւչ տիր։

Սէնէի մէզքիւրտէ Էվրօբանըն չըմալ Թարաֆլարընտաքի կէօլ վէ նէհիրլէրին քեաֆֆէսի տօնտուղը կիպի, Պալթիգ տէնիզինին պիր գըսմը յըլա Գաթթէկաթ պօղազը Թամամըյլա տօնմուչ տըր։

Մէզքիւր սէնէտէքի գըշըն նէ տէրէճէ չիտտէթլի օլտուղընը անլատապիլմէք իչիւն Էվրօբանըն գիքըր օլընան հիհէթլէրինտէքի կէօլ վէ նէհիրլէրինի տօնտուղընը գիքըր իթմէք քեաֆի տէյիլ տիր։ Զիւնքի իւլքէի մէզքիւրէնին ճէնուպ ճիհէթինտէ պուլընան Վէնէտիք քէօրֆէզի քեամիլէն տօնարագ, Թէմամ իւչ հաֆթա պուզլար չէօզիւլմէտիկինտէն, Վէնէտիկ վէ Թրիէսթէ չէհիրլէրի ճիվարընտա գըզագ վէ արապալար իլէ պուզլար իւզէրինտէ եօլճուլուգ իտիլմիչ, վէ եինէ օ սէնէ զարֆընտա սօուղըն չիտտէթինտէն պինլէրճէ հայվանաթ Թէլէֆ օլտուղը կիպի, Նուֆուսճա տախի խայլիճէ Թէլէֆաթ վուգու պուլմուչ տըր։

1594 սէնէսինտէն պէրու Էվրօբատա բէք չիտտէթլի գըշլար կէօրիւլմիւչ իսէ տէ, մէզքիւր գըշ գատար տէհշէթլի պիր գըշ օլմամըշ տըր։

——

Ինկիլիզ կազէթալարընտա օգունտուղընա կէօրէ, 58 եաշընտա պիր գատընըն կէօզլէրի աղըրմագլա, պալ իլէ Թէտավի իթմէսի Թավսիյէ օլընարագ, կէօզ գարագլարը եըգանտըգտան սօնրա իւչ տէֆա պալ տամլատըլմըշ, վէ կէօզլէրի չիֆայապ օլմուչ տըր։

Ամէրիգա կազէթալարընտան պիրինին րիվայէթինէ կէօրէ, կէօզլէրտէ բէյտա օլան իւֆիւնէթ իչիւն պալ ֆախտէլի պիր իլաճ օլուպ, պունըն իչիւն պիր գահվէ գաշըղը տէրունինէ պիր մըգտար սըճագ սու գօնուլըպ, իչինէ պիր գաչ տամլա պալ տամլատըլտըգտան սօնրա պարմագ իլէ կիւզէլճէ եգիլիր, վէ հէր կիւն 4-5 տէֆա կէօզէ տամլաթըլարագ, հէր տէֆասընտա 2 տագիգա սօնրա կէօզլէրտէքի իւֆիւնէթ պիր գաչ կիւնտէն զաիլ օլուր իմիչ։

——

Ալէմանիա Թէլէկրաֆ վէ բօսթա նազըրը Մ. ֆօն Սթէֆան՝ Մէճլիսը մէպուսանա իթա էյլէտիկի պիր պէյաննամէտէ՝ Պէռլին իլէ Լօնտրա չէհիրլէրի արասընտա իչլէտիլէճէք օլան Թէլէֆօն խաթթընըն սէնէի ալը սօնլարընտա ամէլիյաթը ինչաիյէսի խիթամ պուլարագ, րէսմը քիւշատը իճրա օլընապիլէճէկինի պիլտիրմիչ տիր։ Մէզքիւր խաթթ՝ Պէլճիգատան կէչէրէք Հօլանտատան միւրուր իտէճէք տիր։ Իշպու խաթթըն խիթամընտա Պէռլին իլէ Պըրիւքսէլ արասընտա տախի այրըճա պիր Թէլէֆօն խաթթը ինչասը իչիւն Պէլճիգա հիւքիւմէթի 200000 ֆր. վէրմէքտէ տիր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Թէքիրտաղընտան եազըլտըղընա կէօրէ, գըչ օրատա հիւքիւմ իւրէ բէք չիտտէթլէ իճրա իտուպ, սօն իքի հաֆթա զարֆընտա եօլլար գաբանմըչ, վէ պիր գասապատան տիկէրինէ կէչմէքտէ օլան 2-3 քէչիյի գուրտլար բարչալամըչ օլտուղը րիվայէթ իտիլիյոր։ Օրատա միւհթաճին իչիւն խանէ ճէմիյէթի Թարաֆընտան 5000 ղրշ. գատար Թօրլանըպ, ճինս վէ մէզհէպ ֆարգ իթմէքսիզին ֆուգարայա տաղըտըլմըչ տըր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ իքի էրմէնի՝ Թէքիրտաղընտա պիր տիւքեանտէ իչէպիլտիքլէրի գատար րագը իչտիքտէն սօնրա, սապահ էրքէն Զիֆթլիք-Էօնիւ նամ մահալտէ պիր մէյխանէյէ կիտէրէք եինէ րագը իչմիչլէր։ Մէյխանէճի Բաագալ պունլարըն հալինի կէօրինճէ րագը վէրմէմիչ, վէ պունըն իւզէրինէ իքի սէրխօշ սէօյիւպ սայմագա վէ տէսթկեահ իւզէրինտէ պուլընան գատէհլէրի գըրըպ տէօքմէկէ պաշլամըշլար։ Պունըն իւզէրինէ Բաագալ չըրագըյլա պիրլիքտէ պունլարը իւզէրինէ գօշուպ, էլինտէքի պուչագըլա իքիսինի տէ ճէրհ էտէր. Էրմէնիլէրտէն պիրինին եարասը ֆէնա իմիչ։ Ճարիհ Բաագալ իլէ չըրագը Թահթը Թէվգիֆէ ալընմըշլար տըր։

—Թէքիրտաղընտա ինֆլուէնզա խասթալըղը իճրայի հիւքիւմ իթմէքտէ իմիչ։

—Գէօբրիւ իւզէրինտէն սիւրաթլա գօշմագտա օլան պիր արապա Թիւն պիր իսլամ գատընընա չարբարագ էրէ տիւշիւրմիւչ իսէ տէ, պիր կէօնա սագաթլըղ օլմամըչ տըր։

—Ուշագ գասապասը ճիվարընտա Օթուրագ քէօյինտէ Բումանիալը պիր պագգալ ֆամիլեասընըն քեամիլէն գաթլ օլունուպ, Ալաշէհիր-Աֆիյոն խաթթընտա իչլէյէն իթալիալը 8 ամէլէնին Թահթը Թէվգիֆէ ալընտըղը՝ պունտան ագտէմ եազըլմըչ իտի։

Գաթլ իտիլէն ֆամիլեա՝ վէրգօ Միխայիլօվիչ իսմինտէ 26 եաշընտա րէիսը աիլէտէն վէ 24 եաշընտա վէ Միխաիլ նամընտաքի զէվճէսինտէն վէ 7 եաշընտա վէ Գիւրա նամընտա օլան գըզլարընտան վէ 2½ եաշընտա պուլընան պիր էրքէք չօճուգտան իպարէթ օլուպ, եալընըզ չօճուգ Թէլէֆ իտիլմէմիչ տիր։

Գաթլըն ճէսէտինտէ 22 վէ զէվճէսինին նաշընտա 5 վէ գըզըն ճէսէտինտէ 8 եարա կէօրիւլմիւչ տիր։

Մէրգումլարտան պաշգա, խըտմէթլէրինտէ պուլընան Մէհմէտ նամընտա պիր քէօյլիւ տախի 18 եէրինտէն ճէրհ ու Թէլէֆ իտիլմիչ տիր։

—Բումլարըն մէքթէպ եօրթուսը օլմագ հասէպիյլէ, եարըն վէ կէլէճէք սալը կիւնիւ Տէրսաատէթ վէ ճիվարընտա վէ վիլայաթը Շահանէնին հէր Թարաֆընտաքի քիլիսէ վէ մէքթէպլէրտէ այինը րուհանիլէր իճրա օլընաճագ իմիչ։

—Բուսումաթ Էմանէթի միւսթէչարը աթուֆ. Պէրթրամ էֆ.նին զէվճէսի՝ Ֆրանգֆօրթտա կիթմէք իւզրէ եվվէլքի կիւն Շարգ սիւրաթ գաթարըյլա Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիչ տիր։

—Ասլէն Քէֆալօնիալը օլուպ Բուսիանըն Թական չէհրինտէ պէօյիւք պիր Թիճարէթ էվի Թէէսիս իտուպ քիւլլիյէթլի պիր սէրվէթ գազանմըչ օլան Մ. Վայլիանօ՝ 88 եաշընտա օլտուղը հալտէ կէչէնլէրտէ վէֆաթ իթմիչ տիր։

ԹԷԱԹՐՕ

Մէչհուր գօմիգ Ապտի էֆ.նին մէնֆաաթընա օլարագ, կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ ագչամը սաաթ 4տէ Պէյօղլընտա Տօղրու Եօլտա Օտէօն Թէաթրօսընտա պիրինճի տէֆա օլարագ «Իքի պէտպախթ լօստուրաճը» նամ 4 բէրտէ կիւլիւնճլիւ գօմէտի իլէ Մէհմէտ էֆ. Թարաֆընտան արիկէ պիր գօմէտի իճրա օլընաճագ, վէ պունտան պաշգա օրքէսթրօ վէ ինճէ սազ Թագըմը Թարաֆընտան Թէրէննիւմաթ իճրա իտիլէճէք տիր։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ
ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

Իլան.

1890 սէնէսինին 100տէ 4 ֆայիզլի բրիօրիթէ Թահվիլաթընըն 11էնճի գուբօնը՝ 1896 ֆէպրուարըն 1/13ինճի կիւնիւ Սթանպօլտա Ճըզալ Օղլընտա գէտին Տուլյունը Ումումիյէ իտարէսինտէ քէչիտէ օլընաճաղը՝ Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլընըր։

⁂

1890 սէնէսինին 100տէ 4 ֆայիզլի Օսմանլըյէ Թահվիլաթընըն 12նճի գուբօնը՝ 1896 ֆէպրուարըն 1/13ինճի կիւնիւ Սթանպօլտա Ճըզալ Օղլունտա գէտին Տուլյունը Ումումիյէ իտարէսինտէ քէչիտէ օլընաճաղը՝ Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունուր։

1 ֆէպրուար 1896 4—3

Տէրսաատէթ

ՏՕԳԹՕՐ ՇԻՐԻՆԵԱՆ

Մուամիլէյէ Թապիպ՝ Ֆիլատէլֆիա վէ Նիւ-Եօրգ Թըպպ տարիւլֆիւնունլարընտա ֆէննը Թըպպը, ճէրրահլըգ վէ լավիթօլըգաա իլմլէրը Թահսիլ իթտիգտէն սօնրա, 3 սէնէ տէ խաստախանէլէրտէ իչֆայը խըտմէթ իթմիչ, վէ նիհայէթ 15 սէնէլիք Թէճրիւպէտէն սօնրա, պու քէրրէ Պէյօղլընտա Սագըզ Աղաճը սօգաղընտա 47 նումէրօլը խանէյի իգամէթկեահ իթթիխազ իթմիչ հէր կիւն սաաթ 7տէն 11է գատար խաստա գապուլ վէ Թէտավի իթմէքտէ պուլընմըչ տըր։

Սալը վէ ճումա կիւնլէրի ֆուգարա խաստալար՝ մահալը մէզքիւրտէ մէճճանէն Թէտավի օլընաճագլար կիպի մուամիլէյէ տօգթօր ճումա էրթէսի կիւնլէրի սաաթ 7տէն 9ա գատար՝ Սթամպօլտա Բիւյիւքեան պիրատէրլէր էճզախանէսինտէ հէր նէվի խաստալըգլարը վէ ալէլ խուսուս կէօզ խաստալըգլարընը Թէտավի վէ հէր նէվի ամէլիյաթը ճէրրահիյէ իճրա իթմէքտէ տիր։

36-8

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 7 փեպր.

Ինկիլ. եահամը Ինկ. Լիր.	108—12
Օսմ. եահամը տիյըրը	21—12
» » գարանթը	21—12
» » Սէրի Ա.	57—50
» » » Բ	33—75
» » » Գ	21—63
Օթօման 1871	096—50
Օսմանլը Պանգասը	12—87
Րուսիա իսթիգրազը	—
Մըսըր մուս. մուքաթաէրաէ	103—75
» իմթիյազը	103—50
Տաիրէի Սանիյէի Մըսըր	102—50
Խաւան 5 % 1879	31—
Օօյլիա իսթիգրազը	—
Պուլկար իսթիգրազը	91—50
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—36.

Բարիզ 7 փեպր.

Ֆրանս. եահ. 3 % Ֆր.	103—10
» » 4½ %	106—85
Եէնի Օսմ. եահամը տիյըրը	21—50
» » » գարանթը	21—62
Մինգասըլէ	
Սէրի Բ.	34—
» Գ.	23—25
Րումէլի շըմէնտըֆէրլէրի	111—25
Օսմանլը Րէժիսի եահամը	392—50
« Պանգասը	576—25
Գրէտի Լիօնէ	792—50
Գրէտի Ֆօնսիէ	—
Գօնթուար տ'էսգօնթ	—
Սիւվէյշ տըգիօնը	3309—
Իթալիա եահամը	84—65
Մըսըր ֆօնս. մուքաթաէրաէ	526—25
Բարօազեմէ Թիւրգ	—
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—22.

Վիէննա 7 փեպր.

Լօնտրա ուզէրինէ գամպիօ	121—40
Րումէլի շըմէնտըֆէրի Ֆր.	57—50
Օսմանլը Րէժի տըգիօնը	186—50

ՂԱԼԱԹԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

Եահ. ամ. տիւն. տըշ. գաբ.	23—18
» » » էն եիւքսէք	23—24
» » » էն աշաղը	23—14
Գաւ. տագիտ. տիյըրը Փ. Փ.	23—23
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	—
Սէրի Ա	57—20
» Բ	33—30
» Գ	21—20
Րումէլի շըմէնտ. տըգիմ. գր.	109—
» էն եիւքսէք	109—
» էն աշաղը	108—
» տըգիլար	109—
Րըխթըմ Թահվիլը. Ֆր.	455—
Ազէ Ֆօեթ	—
Րէժի Պէյ.	—
Հէյտարփաշա » բէտօ	—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7—30
Սօսիէթէ Օթօման	3—39
Օսմանլը Սիկուրթա շիրքէթի	5—45
Րէժի տըգիօնը	17—05
Թրամվայ	9—05
Թրամվայ տոտէնի	58—
Գօրբօրէյն Թիւպա	—
Էգօրոր սիկարեթ Ա.)	1—70
Բ.)	1—55
Օրօզտի Գազ Թիւրէթխանէսի	—

ԱԳՉԷԼԼԵՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ. ատհ	Նէչ. Բէ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆիացը	108—27
Մէճիտիյէ »	098—20
Պէշլիք »	102—
Ալթըլըգ »	103—
Ինկիլիզ լիրասը	110—03
Ֆրանսըզ ալթունը	87—27
Րուպ	90—10
Գրէմից ալթունը	51—10
Գուրուշ գավմէտի	8—52
ԳԱՄՊԻՕ	
Լօնտրա	110 3/8
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—85

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(24) Միւթէգարրուպ իւլ հիւլուլ օլան շէհրը Րամազանը շէրիֆտէ Նանը ազիզ մուայյէնութընըն իւզէրլէրինէ էքիլմէք իւզրէ լիւզումը օլուպ մէվգրի միւնագասայա վազ իտիլմիշ օլան 2200 գըյէ սուսամըն՝ սիմ մէճիտիյէ 20 ղրշ. հիսապըյլա պէհէր գըյէսի ճէտիտի 2 ղրշ. 8 բարատա, վէ 250 գըյէ չէօրէ օթունըն 1 ղրշ. 30 բարատա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իչպու շէհրը քեան. սանինին 27նճի ճումա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, թէնզիլը ֆիյաթըյլա իթայա Թալիպ օլանլարըն՝ մազամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—1

*
* *

(25) Նիզամիյէ սարրաճխանէ անպարը իչին միւպայեա օլընմագ իւզրէ մէվգրի միւնագասայա գօնուլան 48 բարչատան իպարէթ միւճէտտէտ վէ միւքէմմէլ պիր պանտօ մուզիգա Թազըմը 11000 ղրշ.տա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, քեան. սանինին 30ընճը կիւնիւնէ գատար միւնագասասը իճրա օլընարագ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընտա Թալիպ օլանլարըն՝ մազամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—1

Իմարաթը Ամիրէ իչին պիր սէնէլիք միւպայեասընա լիւզում կէօրիւնէն 69608 գըյէ ճէտիտ չէքէրին՝ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն միւնագասասը միւտտէթը գալիւէ զարֆընտա իքմալ օլունա ճազընտան, միւնագասատա պուլընմագ վէ շէրաիթը միւնագասայը անլամագ իսթէյէնլէրին՝ Մէճլիսը խասսի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։
25 քեան. սանի 311 3—2

Պաղչէ Գաբուսընտա Թաշ խանընտա մուգիմ սարրաֆ Կարապետ Մայիսեան իլէ Սմբատ Կիրակոսեան պէյնինտէ միւքերրերէն տավաի իսթինաֆիյէտէն տօլայը Թանզիմ գըլընան իհզարնամէ՝ Սըմբատըն իգամէթկեահը օլտուղը էվրագը տավա միւնտէրիճաթընտան անլաշըլան Մահմուտ Բաշաա Գամանտօ խանընտա 44 նումերօլը օտայա կէօթիւրիլմիշ իսէ տէ, մէրգումըն օրատան չըգտըղը մէզգիւր խան օտապաշըսը թարաֆընտան իհզարնամէ գաիրընա եազըլան շէրհտէ կէօսթէրիլմիշ, վէ տավաի մէզգիւրէնին իչպու 1311 սէնէսի քեան. սանիսինին 30ընճը սալը կիւնիւ սաաթ 6½տա թէտգիգ վէ րուիյէթի մուգարրէր պուլընմըշ օլտուղընտան, Ուսուլը Միւհաքէմէի Հուգուգիյէ գանունընըն 26նճը մատտէսինին ֆըգրաի ախիրէսի մանթուգընճա եէվմ վէ վագթը մէզգիւրտէ Տէրսաատէթ Մահքէմէի Իսթինաֆ Թիճարէթ գըսմընտա մէրգում Սմբատըն վէ եախօտ թէվքիլ իտէճէկի վէքիլին մուսատտագ պիր գըթ'ա վէքեալէթնամէ իլէ հազըր պուլընմասը լազըմ կէլէճէկի, վէ աքսի թագտիրտէ մուամէլէի գանունիյէ իճրա օլունաճաղը իլան օլունըր։
24 քեան. սանի 311

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Թէքրար իլան իլէ Թաղնիրը մուամէլաթ օլընճայա գատար, եանի Նազտ իլէ ֆիւրուխթ օլընմագ գաիտէսի վազ գըլընընճայա տէկին եալընըզ մահլիւլաթը վագֆիյէտէն հիսսէտարանըն հասպէլ նիզամ պիլա միւզայէտէ թէֆվիզ իտէճէքլէրի հիսսէլի աքարլէրինին նըսֆը մէճիտի 19 ղրուշ վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունըն սուրէթ վէ սէրկի վէ գալըբընը իլէ սաթըլաճագ տըր։ Թամամ հիսսէլի օլուպ տա պիլմիւզայէտէ սաթըլանլարըն մուաճճէլէսինին նըսֆը լիրա 100 ղրուշ հիսապըյլա լիրա օլարագ, վէ տիկէր նըսֆը քէզալիք սուրէթ վէ սէրկի գապուլիյէ իսթիֆա գըլընաճաղընտան, պու գապիլտէն աթիւլզիքր մահլիւլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան 3ինճի իլան միւտտէթի օլան իչպու 311 սէնէսի քեան. սանիսինին 22նճի կիւնիւնտէն իթիպարէն մահը մէզգիւրըն 29ընճը բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար Թալիպ օլանլարըն՝ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինին էօշրիւնէ միւսավի թէէմին աղչէլէրիւլէ պէրապէր Մահլիւլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի 3ինճի տէֆա օլարագ իլան օլընըր։

..12500.—Իւսկիւտարտա Սինան Բաշա մահալլէսինտէ Գասսապ սօգագընտա 2 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա մէպնի 10 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 գույու վէ 228 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ շէհրի 200 ղչ. քիրալը ախշապ 1 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..2000.—Ֆաթիհտէ Պուշագճը Ալաէտտին մահալլէսինտէ վէ սօգագընտա 12 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 45 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..3000.—Գումգաբուտա Տիւֆէնկճի Հիւսամէտտին մահալլէսինտէ Ճամիի Շէրիֆ սօգագընտա 10 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույուլը վէ 38 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..10000.—Պապը Ճաֆէրիտէ Ախը Չէլէպի մահալլէսինտէ Չընտան Գաբուսը ճատտէսինտէ 244 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 26 մէթրօ արսատա մէպնի վէ շէհրի 1 պուչուգ լիրաի Օսմանի քիրալը էլէվէվմ ունճը տիւքքեանը օլարագ կէառկինին 120 սէհմ իթիպարըյլա 20 սէհմ հիսսէսիյլէ միւլքինին 8 պուչուգ աշէ 3 բուլ իյճարէլի հիսսէսի. Էօրիւճի Հիւսէյին։

..4000.—Պէյօղլունտա Շէյխ իւլ Հարէմ Հիւսէյին Աղա մահալլէսինտէ Զիպա սօգագընտա 39 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 38 մէթրօ պիր գըթ'ա արսանըն պիւթիւնի. Էմին աղա։

..9000.—Խըրգայի Շէրիֆտէ Աք Սէքի մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ 10 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 79 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 քիւէր վէ 2 սուֆա վէ 68 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ շէհրի 60 ղչ. քիրալը ախշապ 1 պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Էօրիւճի Հիւսէյին։

..2250. պէտէլը միւզայէտէսի 1000.—Գալաթատա Քէմանքէշ Գարա Մուսթաֆա Բաշա մահալլէսինտէ Պէյզատէ սօգագընտա 38 վէ 42 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 132 մէթրօ արսատա մէպնի տէրունինտէ 2 օտա վէ 1 գույու վէ 1 սարնըճը միւշթէմիլ վէ շէհրի 500 ղչ. քիրալը մուգատտէմա պիր պապ պօզախանէ վէ չէրպէթխանէ կէառկի էլէվէվմ գազինօ վէ ֆէվգինտէ միւսմէճճիր տէրունինտէ միւսթէգարր կէառկինին 120 սէհմ իթիպարը իլէ 45 սէհմի 50 սէհմ թէրթիպ օլընարագ մէզգիւր 50 սէհմտէն 2 սէհմ հիսսէսի. Էօրիւճի Ահմէտ։

..8590.—Պէյօղլունտա Բանկալթը մահալլէսինտէ Ճէտիտ սօգագընտա 3 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 61 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 15 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..40,000.— Այա Գաբուսընտա Կիւլ Ճամի մահալլէսինտէ Ֆէնէր ճատտէսինտէ 264 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 342 մէթրօ արսատա մէպնի 10 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 212 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ շէհրի 200 ղչ. քիրալը միւթէհամմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

..20000.— Խասքէօյտէ Թուրշուճը մահալլէսինտէ Ժիպրէխանէ ճատտէսինտէ 221 միւքերրէր 121 վէ 121 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա մէպնի 9 օտա 3 սուֆա վէ 2 գույու վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ շէհրի 190 ղչ. քիրալը Թանձընտա իքի պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ քեարկիր պիր պապ մէնզիլին սիւլիւս հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..4334.—Սարը գըզտա Չըգըրգճը Քէմալէտտին մահալլէսինտէ Չիւլաի Չէլմէսի սօգագընտա 2 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 114 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..8000.—Գալաթատա Գարապաշ մահալլէսինտէ Քէրէստէճիլէր սօգագընտա 24 վէ 26 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 412 մէթրօ վէ մուգատտէմա միւլք մաքէութ քէրէսթէճի էլէվէվմ պիր գըթ'ա արսանըն նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..1200.—Վէֆատա Մօլլա Խուսրէվ մահալլէսինտէ գօվաճըլար ճատտէսինտէ 65 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 36 մէթրօ արսատա մէպնի վէ շէհրի 40 ղչ. քիրալը ախշապ պիր պապ գահվէ տիւքքեանը կէառկինին 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի վէ միւլքինին 3 հիսսէտէն 1 հիսսէսի էօրիւճի Ահմէտ։

..25000.— Պապը Ճաֆէրիտէ Ախը Չէլէպի մահալլէսինտէ Չընտան գաբուսը մէվգըիտա 355 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ 2 սուֆայը միւշթէմիլ վէ շէհրի 325 ղչ. քիրալը պիր պապ եաղմուրճաճը մաղազասը կէառկինին նըսֆ հիսսէսի. Նազիֆ։

..20000.— Թօբխանէտէ Տէֆթէրտար Էպուլէֆասլ մահալլէսինտէ տէֆթէրտար ճատտէսինտէ 38 վէ 40 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 190 մէթրօ արսատա մէպնի 8 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 գույու վէ 38 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ շէհրի 250 ղչ. քիրալը ախշապ 2 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..5000.—Թավուգ Բազարընտա Աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ եսիր Բազարը սօգագընտա 12 վէ 14 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 83 մէթրօ մուգատտէմա միւլք մաքեութ պէրպէր տիւքքեանը պիր կէառկի պաղչէ էլէվէվմ գօյուն գուզարքուրըն սիւլիւս հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..6667.— Խըրգայի Շէրիֆտէ Խավաճէ Վիս մահալլէսինտէ Իմամ Էֆ. սօգագընտա 4 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 87 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 152 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին 6 հիսսէտէն 4 հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

..1250.—Գում Գաբուտա Նշանճը Աթիգ Մէհմէտ բաշա մահալլէսինտէ Տիւլպէնճի սօգագընտա 11 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 64 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

..2500.—Ֆօճա Մուսթաֆա Բաշա մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ 465 նումերօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 26 մէթրօ արսատա մէպնի վէ շէհրի 40 ղչ. քիրալը ախշապ 1 պապ գասապ տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ
ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

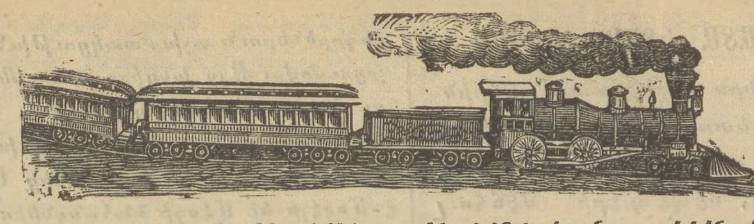

1896 պաֆր. փեպր. 1տէն իթիպարէն եէնի իլանա տէկին եօլ թարիֆասը.

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷՅԷ

ՆՈՒՄԷՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	8	10	62	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50				
	Սապանճաեան եզլէնէ գատար								ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ								Էօյլէնտէն աքշամա գատար										
Սթամպօլ	6 05	6 37	7 15	7 45	8 17	8 56	9 30	10	10 30	10 56	12	1	1 32	2	2 30	3	3 30	4 30	4 46	5	5 30	6	6 32				
Գում-Գաբու	6 15	6 48	7 31	7 55	8 33	9 18	9 41	10 10	10 39	11 05	12 09	1 09	1 44	2 11	2 42	3 09	3 40	4 39	4 55	5 11	5 40	6 10	6 42				
Եէնի-Գաբու	6 19	6 52		7 59	8 37		9 45	10 14	10 43	11 09	12 13		1 48	2 15	2 46	3 13	3 44	4 43		5 15	5 44	6 14	6 46				
Սամաթիա	6 25	6 58		8 05	8 43		9 51	10 20	10 48	11 15	12 19		1 54	2 21	2 52	3 19	3 50	4 49		5 22	5 50	6 21	6 52				
Եէտի-Գուլէ	6 31	7 07	7 49	8 16	8 47	9 27	9 56	10 24	10 52	11 19	12 26	1 18	1 58	2 27	2 56	3 23	3 54	4 52		5 28	5 56	6 29	6 57				
Մագրիգէօյ	6 52	7 22	8 06	8 34	8 58	9 39	10 09		11 03	11 31	12 37	1 30		2 39	3 07	3 38	4 10		5 12	5 44	6 07	6 42	7 10				
Այ-Ստեֆանօս	7 02	7 32	8 20	8 44		9 49	10 20			11 43		1 41		2 49		3 49	4 21		5 22	5 56		6 54	7 21				
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			8 30				10 30			11 53		1 51								6 06		7 04					

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼԱ

ՆՈՒՄԷՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	55	61	
	Սապանճաեան եզլէնէ գատար								ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ								Էօյլէնտէն աքշամա գատար									
Քիւչիւք-Չէքմէճէ		6 30									10 39		12 18			2 17								6 18	7 06	
Այ-Ստեֆանօս	6	6 41	7 11	7 55		8 23	9 04		9 58		10 50		12 29			2 28	2 57		3 56		4 54	5 30		6 30	7 21	
Մագրիգէօյ	6 12	6 53	7 24	8 08		8 36	9 16	9 40	10 11		11 03	11 40	12 41	1 45		2 40	3 09	3 40	4 08		5 11	5 42	6 13	6 43	7 43	
Եէտի-Գուլէ	6 29	7 08	7 41		8 19	8 49	9 28	9 54	10 24	10 51	11 17	11 54	12 53	1 58	2 29	2 55	3 24	4	4 24	5 03	5 26	5 54	6 26	6 55	8 07	
Սամաթիա	6 34	7 13	7 46		8 24	8 54	9 32	9 58	10 28	10 56	11 21	11 58	12 57	2 02	2 33	3	3 28	4 04	4 28		5 31	5 58	6 30	6 59		
Եէնի-Գաբու	6 40	7 19	7 52		8 30	9	9 38	10 04	10 34	11 02	11 27	12 04	1 03	2 08	2 39	3 06	3 34	4 10	4 34		5 37	6 04	6 36	7 05		
Գում-Գաբու	6 45	7 24	7 58	8 25	8 35	9 04	9 44	10 08	10 38	11 08	11 32	12 08	1 08	2 12	2 43	3 10	3 38	4 17	4 38	5 12	5 42	6 08	6 41	7 10	8 21	
Սթամպօլ	6 53	7 32	8 06	8 33	8 43	9 12	9 52	10 16	10 46	11 16	11 40	12 16	1 16	2 20	2 51	3 18	3 46	4 25	4 46	5 20	5 50	6 16	6 53	7 18	8 30	

ԽԸՏԻՎԻՅԷ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ
ԻՏԱՐԷՍԻ

Տէրսաատէթ իլէ Իսքէնտէրիյէ արասընտա հաֆթատա պիր տէֆա 51 սաաթ զարֆընտա սիւրաթ բօսթասը

Հէր ճումա կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա պաֆր. սաաթ 2տէ Իսքէնտէրիյէտէն վափօր հարէքէթ իտէր, Սիրքէճիտէն Էվրօբայա հարէքէթ իտէն Օրիան Էքսբրէս (Շարգ սիւրաթ) գաթարընա խէթիշէպիլմէք իւզրէ բազար կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա պաֆր. սաաթ 5տէ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

Թէվֆիգը Րապպանի վափօրը պու չարշէնպէ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա պաֆր. սաաթ 3տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք, ճումա կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա պաֆր. սաաթ 5տէ Իսքէնտէրիյէյէ միւվասէլէթ իտէճէք օլտուղը կիպի, չարշէնպէ կիւնիւ տախի Օրիան Էքսբրէս իլէ Էվրօբատան Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իտէճէք օլան եօլճուլար մէզգիւր վափօրա խէթիշէպիլէճէքլէր տիր։

*
* *

Սուրիյէ խաթթը

Հէր չարշէնպէ կիւնլէրի սապահ պաֆր. սաաթ 10տա Իսքէնտէրիյէտէն վափօր հարէքէթ իտէրէք Եաֆայա, Պէյրութա վէ Շամ Թրապլուսընա օղրայարագ ճումա էրթէսի կիւնլէրի սապահ պաֆր. սաաթ 10տա Մէրսինէ միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

Քէզա ճումա էրթէսի կիւնլէրի եարը կէճէտէն 2 սաաթ էվվէլ, եանի պաֆր. սաաթ 10տա Մէրսինտէն պիր վափօր հարէքէթ իտէ, Իսքէնտէրունա, Շամ Թրապլուսը, Պէյրութ վէ Եաֆայա օղրայարագ բէնճշէնպէ կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա պաֆր. սաաթ 5տէ Իսքէնտէրիյէյէ միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

Իսքէնտէրիյէյէ վափօր միւվասէլէթ էյլէտիկինտէ, խօշճուլար Տէրսաատէթէ հարէքէթ իտէճէք վափօրա Թէհասուֆ իտէճէքլէր տիր։

*
* *

Պահրը Ահմէր խաթթը

Հէր 15 կիւնտէ պիր Թէհասուֆ իտէճէք բազար էրթէսի կիւնլէրինտէ Սիւվէյշէ կիտէն պիր վափօր հարէքէթ իտէճէք սաղրայար բաք, ճումա կիւնլէրի Սուաքինէ կիտէճէկ կիպի, մէզգիւր վափօր ճումա էրթէսի կիւնլէրի տէ Սուաքինտէն չըգարագ Ճիտտէյէ օղրայարագ Սիւվէյշէ միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

Հաֆթատա պիր տէֆա Տէրսաատէթ, Բիրէ վէ Իսքէնտէրիյէ պէյնինտէ ամէտիւշիւտ իտէճէք իւզրէ Թէեար օլունան եէնի խաթթա՝ 1896 ջանվարըն 1ինճի չարշէնպէ կիւնիւ Տէրսաատէթտէն պիր վափօր հարէքէթ իտէճէք կիպի, ջանվարըն 3ինճի ճումա կիւնիւ տախի Բիրէյէ օղրայարագ Տէրսաատէթ կէլմէք իւզրէ Իսքէնտէրիյէտէն պիր վափօր հարէքէթ իտէճէք տիր։

Տէրսաատէթտէն Բիրէյէ գատար 24 սաաթտա հիտամպիւլէճէկի կիպի, Տէրսաատէթտէն Իսքէնտէրիյէյէ գատար տախի իճրաի սէֆէր 3 կիւն իմտիտատա իտէճէք տիր։

35 ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԷԹ

Արթըգ տաղ լամագ վէ չիւրիւթմէք իմթիվէզ.

Ֆապրիգա մարգասը

Պու իլաճ՝ պէկիրլէրին Թօբալլամա, էզիք, պապագ տէօնմէ, մանճալըգ եարասը, տիզ գապարճըգլարը, պաճագ պիրլէշմէսի, պայագ շիշքինլիկի կիպի խաստալըգլարը տէրհալ վէ միւսհագգագ պիր սուրէթտէ էյիլէշտիրիր, վէ պապը պաստալըգը տաղըլըր. Ֆիյ 6 Ֆր.

Բարիզտէ Սէնթ-Օնօրէ սօգագընտա Ն° 275տէ Մէսթէվիյէ վէ Գօմ.

6 պուչուգ ֆրգ. Ուֆրէթլէ իսթէնիլէն մահալլէ թէսլիմ օլունըր.

Տէրսաատէթտէ Մէգիքի, Գասսապեան, Քիւչիւքեան, Գանճիւք էճզախանէլէրի իլէ, սաիր միւթէպէր էճզախանէլէրտէ պուլունըր.

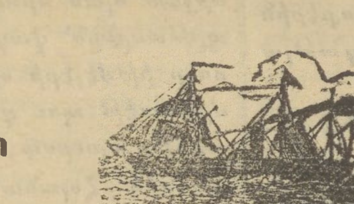

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իչպու 1896 Յունվարըն 1ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻՖԻ

Ատալարտան գեօբրիւյէ

Սթ. Տգ.
2 30 Պ. Ադա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը.(1)
2 30 Հէյպէլի, Պ. Ադա, Մալթեբէ, Գօզթանիէ, Ճատը Գօզթանը, Գալամըշ, Մօտա.(1)
2 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ադա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Պ. Ադատան սաաթ 3.30տա.) (1)
8 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ադա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Պ. Ադատան սաաթ 9տա) (Եալընըզ ճումա էրթէսի կիւնլէրի Գատըքէօյիւնէ օղրայաճագ տըր.)

Քէօփրիւտէն Ատալար ճանիպինէ

3 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ադա, Գարթալ, Բէնտիք, (Եալընըզ ճումա էրթէսի կիւնլէրի Գատըքէօյիւնէ օղրայաճագ տըր.)
9 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ադա, Գարթալ, Բէնտիք.
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Գօզթանը, Գօզթանիէ, Մալթեբէ, Պ. Ադա, Հէյպէլի.
10 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ադա.

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան գեօբրիւյէ

2 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ադա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Պ. Ադատան սաաթ 3.15տէ).
2 45 Հէյպէլի, Պ. Ադա, Մալթեբէ, Գօզթանիէ, Ճատը Գօզթանը, Գալամըշ, Մօտա.
8 15 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ադա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ, (Պ. Ադատան 9.15տէ).

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Քէօփրիւտէն Ատալարա

3 45 Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ադա, Գարթալ, Բէնտիք.
9 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ադա, Գարթալ, Բէնտիք.
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Գօզթանը, Գօզթանիէ, Մալթեբէ, Պ. Ադա, Հէյպէլի.

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻՖԻ

Բազար կիւնլէրինտէն մատա Անատոլու վէ Ատալար ճանիպինտէն գեօբրիւյէ

30 Հէյպէլի, Պ. Ադա, Մալթեբէ, Գօզթանիէ, Ճատը Գօզթանը, Գալամըշ, Մօտա.(1)

Քէօփրիւտէն Անատոլու ճանիպինէ
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Գօզթանը, Գօզթանիէ, Մալթեբէ, Պ. Ադա, Հէյպէլի.

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Անատոլու վէ Ատալար ճանիպինտէն գեօբրիւյէ

2 45 Հէյպէլի, Պ. Ադա, Մալթեբէ, Գօզթանիէ, Ճատը Գօզթանը, Գալամըշ, Մօտա.

Քէօփրիւտէն Անատոլ վէ Ատալար ճանիպինէ

10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Գօզթանը, Գօզթանիէ, Մալթեբէ, Պ. Ադա, Հէյպէլի.

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

Անատոլը շըմէնտէֆէրինէ միւնասէպէթ Քէօփրիւտէն

Սթ. Տգ.
1 45 Էսկիշէհիրէ կիտէն
3 50 Բէնտիքէ կիտէն
5 25 Պիլա Թէսաատիւֆ
5 57 Բէնտիքէ կիտէն
8 15 Իզմիտէ կիտէն
10 30 Բէնտիքէ կիտէն
11 30 Բէնտիքէ կիտէն

Հայտար-Բաշատան
2 55 Բէնտիքտէն կէլէն
4 23 Բէնտիքտէն կէլէն
6 05 Իզմիտտէն կէլէն
7 55 Բէնտիքտէն կէլէն
10 08 Բէնտիքտէն կէլէն
11 05 Պիլա Թէսաատիւֆ
12 15 Էսկիշէհիրտէն կէլէն

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ՀԷՎՄԻՅԷ		ԲԱԶԱՐ	
Քէօփրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօփրիւտէն	Գատըքէօյտէն
Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.
2 15(1)		(1)2 15	(1)2 15
3	2 15 (1)		
3 45	3		
4 30	3 45	3	3
5 15	4 30	4	4
6	5 15	5	5
6 30	6	6	6
8	7 15	7	7
9 15	8 45	8	8 30
10	9 15	9	9
10 25	10	10	10
10 50	10 35		
11 20	11	11	11
11 45	11 25	12	12
12	12		

(1) Իչպու իշարէթլի սէֆէրլէր՝ յունվարըն 15ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր չէրէք էվվէլ հարէքէթ իտէճէքլէր տիր.

ԼԻՓԹՕՆ ՆԱՄ ՖԱՊՐԻԳԱՆԸՆ ՉԱՅԼԱՐԸ

ԷՆ ԱԼԷԱ ՉԱՅ ՕԼՈՒՊ, ՏԻՒՆՆԵԱՆԸՆ ՀԷՐ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱ ՊՈՒ ՉԱՅՏԱՆ ԲԷՔ ՉՕՔ ՍԱԹԸԼԸՐ.

ԼԻՓԹՕՆ Սէյլանտա չայ վէ գահվէ տէբօլարը. Մարուֆ Միլ վէ Սիննամոն կարտէնս, օլմագ. — Սէյլան խտարէխանէսի. — Հինտտէ չայ մաղազա վէ տէբօլարը. — Նիւ-Եօրգ իտարէխանէսի, Ն. 99 Ուօթէր սօգագը. — Չիգագօ իտարէխանէսի, 1513.

ԼԻՓԹՕՆ Տիւնեատա էն ալէա չայ. — Թէմիզ վէ րայիհալը. — Չիֆթլիքլէրտէն տօղրու մուսթէհլիքէ, եանի միւշթէրիյէ կէչէր. — Լիփթօն թիճարէթխանէսինին չայլարը՝ Չիգագօ սէրկիսինտէ էն իւքսէք միւքեաֆաթը գազանմըշ տըր.

Լիփթօն թիճարէթխանէսինին գահվէ խուլասասը իլէ գահվէ վէ հինտիպա խուլասասը՝ բէք խալիս վէ նէֆիս վէ րայիհալը վէ լէզիզ օլտուղը թահգիգ թէէյիւտ էտմիշ տիր.

Պաղլարտան գուլլանճա լէզիզ պիր շէրպէթ թէրթիպ օլունըր.

Լիփթօն թիճարէթխանէսինին սիւտ խուլասասը բէք ալէա օլուպ, զայմաղը չօգ տըր.

Ժամպօն, եաղ (լարտ), պիսքիւի, գագաօ, չօքօլա, սապուն, գուրու վէ զաղ տէրունինտէ էթլէր, սուրպ վէ սաիրէ տախի վար տըր.

ԼԻՓԹՕՆ Սէյլանտա չայ, գահվէ վէ գագաօ էքթիչարիլէրին, տիւննեատա էն պէօյիւք չայ, գահվէ, գագաօ վէ չօքօլա թիւճճարը.

Սէյլան ատասընտա եաւմիյէ աթիւս մուհաֆարէր գահվէ, չայ վէ գագաօ նէպաթաթընըն էն մէշհուր Թարլալարընտա ԼԻՓԹՕՆ էքէեանէ մալըմասըրըֆ օլուպ, պու Թարլալար՝ Սէյլանտա չայ, գահվէ վէ գագաօ էքթիչարիմէնէ մախսուս էն ալէա արազի օլարագ, պիլէրճէ էքթար վիւսաթ ու մէսահէյի շամիլ տիր.

Թարլալարըն եաւմիյէ շամիլ տըր.

Տամպաթէն, Լայմաթէօթ, Մօնէրագանտ, Մահաստամպաթէն, Մուղաքէլ, Բուբբրաս, Հանեալլա, Ճիկրանէյլա վէ Գարանտակալլա.

ԼԻՓԹՕՆ Թիճարէթխանէսինին Տէրսաատէթ աճէնթէսի՝ Գալաթատա Մօսխանէտէ Նօմիգօ խանընտա 3—12 նումերօտա ՆԻԳՕԼԱ Պ. ԳՕՄՎՕ-ՊՈՒԼՕ տըր.